

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* М. Закіров, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, О. Симоненко, І. Рудь, В. Ворошилов, Ю. Якименко, О. Рябокони. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524–25–48, (044) 525–61–03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviar.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 53
(13 вересня 2016 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	3
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	9
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	19
ПОЛІТИКА.....	34
ЕКОНОМІКА	38
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	47

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Президент провів зустріч з послами країн «Великої сімки» та ЄС

Президент П. Порошенко, 12 вересня, провів зустріч з послами країн «Великої сімки» та Європейського Союзу.

Глава держави підтвердив, що Україна залишається рішучим прихильником політико-дипломатичного врегулювання ситуації на Донбасі. Він зазначив, що на нинішньому етапі головні зусилля мають бути спрямовані на забезпечення виконання російською стороною безпекової частини Мінських домовленостей.

«Санкційний тиск на Москву демонструє свою ефективність і має зберігатися до повного відновлення суверенітету і територіальної цілісності нашої держави», - підкреслив Президент України.

П. Порошенко наголосив на важливості збереження політики невизнання незаконної анексії Криму, де катастрофічно погіршується ситуація з правами людини, включно з каральною медициною радянського зразка.

Глава держави також закликав не визнавати легітимність парламентських виборів РФ, які Москва намагається провести в окупованому Криму та місті Севастополь – українській території, що перебуває в тимчасовій окупації.

Окремо сторони обговорили питання якнайшвидшого звільнення заручників та політичних в'язнів, які незаконно утримуються в РФ і на окупованих територіях.

Президент України поінформував глав дипломатичних місій про прогрес України на шляху реформ, передусім у боротьбі з корупцією.

Глава держави висловив вдячність столицям країн «Великої сімки» та ЄС за послідовну підтримку, зокрема і фінансову, у забезпеченні проведення складних, але необхідних для України та її європейського майбутнього реформ.

У зустрічі взяли участь Посол Канади Р. Ващук, Посол Японії Ш. Сумі, Посол Французької Республіки І. Дюмон, Посол Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії Д. Гоф, Посол США М. Йованович, Посол Федеративної Республіки Німеччина Е. Райхель, Посол Італійської Республіки Давіде Ла Чечіліа та Голова Представництва ЄС Х. Мінгареллі.

*(Офіційне інтернет-представництво Президента України
(<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 12.09).*

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

О. Ворошилов, ст. науч. сотр. «СІАЗ» НБУВ, канд. ист. наук

Саммит G-20 в Китае и его итоги для Украины

Китайский саммит G-20 прошел 4–5 сентября в г. Гуанчжоу – столице провинции Чжэцзян. Это 11 встреча лидеров стран «большой двадцатки» и первая, которая прошла в Китае. Были также и приглашенные государства: Чад, Египет, Казахстан, Лаос, Испания, Сенегал, Сингапур и Таиланд.

Официальной программой саммита были заявлены глобальные темы строительства и развития мировой экономики.

В итоговом коммюнике страны осудили терроризм, призвали бороться с его финансированием, определили девять структурных реформ мировой экономики и уделили внимание Brexit.

Следует отметить, что, хотя формально ежегодная встреча лидеров мировых держав считается экономическим саммитом, ни у кого не вызывает сомнения, что это мероприятие прежде всего политическое. Одним участникам нужно лишний раз продемонстрировать взаимную поддержку, другим – и таких, как правило, большинство – попытаться решить накопившиеся проблемы.

Поэтому основной упор во время саммита делался на двусторонние встречи, так как именно на них решались текущие вопросы, не связанные с повесткой дня, а основное внимание уделялось судьбе Сирии и Украины.

В этом отношении наибольшее внимание привлекла встреча президентов США Б. Обамы и РФ В. Путина.

Официальные российские средства массовой информации в течение нескольких недель перед саммитом G-20 в Китае активно развивали тему, связанную с предстоящей личной встречей между главами американского и российского государств в КНР. Значение придавалось как самому формату «тет-а-тет», так и обсуждаемым в его рамках проблемам по Украине и Сирии.

Общение лидеров США и РФ продлилось около полутора часов. «Встреча проходила дольше, чем планировалось, они задержались, обсуждали Сирию, главным образом, и Украину», – рассказал пресс-секретарь российского президента Д. Песков.

На итоговой пресс-конференции В. Путин сообщил, что тема отмены санкций против России затрагивалась только вскользь и он не видит смысла «обсуждать вопросы подобного рода». При этом о нормализации отношений с США он говорил лишь в будущем времени. «Думаю, что, видимо, это дело будущего – обсуждать эти вопросы (отмену санкций. – Ред.), если мы до обсуждения дойдем. Надеюсь, что когда-нибудь это произойдет, и нормализация, полноформатная нормализация отношений, в том числе и с Соединенными Штатами Америки, которые, безусловно, для нас являются очень важным партнером».

Со своей стороны Б. Обама заявил, что пока режим прекращения огня и все минские договоренности по Донбассу Москва не выполнит полностью, санкции США в отношении России сняты не будут.

Из вышеизложенного обозреватели СМИ делают вывод о том, что договориться по Сирии не удалось и с целью надавить на Россию Б. Обама

сразу после Гуаньчжоу объявил о расширении антироссийских санкций.

Для Украины же в этой связи хорошая новость заключается в том, что и Россия, и США в настоящее время, как представляется ряду экспертов, оставили недавно довольно популярную идею «размена Украины на Сирию». Это подразумевало, что Россия откажется от поддержки Б. Асада и пойдет на урегулирование сирийского конфликта на американских условиях, а Америка, в свою очередь, откажется от поддержки Украины в противостоянии с Россией и убедит своих союзников, равно как и Киев, пойти на урегулирование конфликта на Донбассе на российских условиях, т. е. фактически пойти на капитуляцию перед требованиями Кремля. Сейчас очевидно, что эта разменная комбинация, с участием множества независимых игроков, признана слишком сложной для реализации, и теперь Москва и Вашингтон пытаются найти условия для взаимных разменов и компромиссов только в рамках сирийского конфликта.

Во время почти двухчасовой двусторонней встречи В. Путина и А. Меркель стороны «очень конкретно» обсудили, как могло бы проходить дальнейшее выполнение минских соглашений.

Канцлер ФРГ не исключила, что в ближайшее время может вновь состояться встреча в «нормандском формате», однако отказалась назвать даты.

Также А. Меркель заявила, что на саммите «большой двадцатки» в Китае никаких решений по ситуации в Украине не принималось, так как на саммите не было украинской делегации. «Стратегически важного здесь ничего не произошло. Для этого (урегулирования ситуации на Донбассе. – Ред.) нам нужна Украина», – сказала А. Меркель.

Канцлер Германии добавила, что из-за отсутствия Украины ее встречи с президентом Франции Ф. Олландом и президентом РФ В. Путиным «не были стратегическими переговорами».

Следует отметить, что в трехстороннем формате с президентом Франции Ф. Олландом и канцлером Германии А. Меркель В. Путин не встретился, хотя такое общение было запланировано.

Кроме того, состоялись двусторонние встречи В. Путина с президентом Франции Ф. Олландом и премьер-министром Великобритании Т. Мэй.

Также следует отметить, что президент США Б. Обама провел в кулуарах саммита «большой двадцатки» встречу с президентом Франции Ф. Олландом и канцлером Германии А. Меркель, в рамках которой обсуждалась ситуация в Украине. Об этом сообщает Reuters со ссылкой на заявление представителя Белого дома. Никаких подробностей представитель США не предоставил.

В Администрации Президента Украины результатами саммита G-20 удовлетворены.

По словам **заместителя главы АП К. Елисеева**, несмотря на то что Украина физически не была представлена на саммите G-20, ей удалось достичь результатов, к которым она стремилась. «Это большое достижение Президента Украины, украинской дипломатии, так как именно перед саммитом, а мы знали, что будет вынесен вопрос по Украине, мы провели достаточно интенсивную дипломатическую артподготовку для того, чтобы этот вопрос был обсужден и обсуждался в нужном для нас русле», – отметил К. Елисеев.

По словам дипломата, П. Порошенко провел интенсивные консультации с рядом лидеров стран G-20.

По мнению К. Елисеева, именно благодаря проведенной работе Украине

удалось получить ожидаемые результаты. «Мы достигли главной цели: за нашей спиной никакие вопросы относительно Украины не решались, без нашего согласия. Во-вторых, очень важно, что, как неоднократно и заявлял Президент Украины, мы вернулись к “нормандскому формату” на уровне лидеров. Об этом свидетельствует недавнее заявление президента В. Путина о том, что он согласился выйти на “нормандский формат” на уровне лидеров», – констатировал он.

Со своей стороны **директор департамента политики и коммуникации Министерства иностранных дел Украины А. Макеев** отмечает, что «после саммита в Гуанчжоу риторика (России относительно “нормандского формата”. – Ред.) изменилась абсолютно. И это произошло потому, что перед саммитом Президент провел ряд телефонных разговоров с мировыми лидерами и фактически на площадке в Гуанчжоу лидеры мировых держав выходили с украинской позицией, когда контактировали с В. Путиным».

По словам директора департамента политики и коммуникации, украинская сторона пока не видит особого основания для проведения встречи в «нормандском формате». «Как только мы с нашими партнерами увидим, что есть шанс на достижение реальных договоренностей, как выйти из этого тупика, когда мы увидим, что российская сторона действительно готова прекратить огонь, ...тогда мы будем готовы к проведению встречи», – отметил А. Макеев.

Посол Украины в США В. Чалый напомнил, что последний пакет санкций США в отношении России прямо связан с конкретными требованиями к Москве относительно прекращения агрессии против Украины. «Есть четкий сигнал России: надо устанавливать мир, нужно прекратить бряцать оружием, вывести свои подразделения и войска (а сейчас, кстати, проходят учения возле Украины), чтобы снизить этот накал, закрыть границу и освободить заложников», – отметил дипломат.

Он подчеркнул, что соответствующие формулировки содержатся в документах американской стороны.

«В международном праве это называется принуждение к миру», – объяснил посол.

В. Чалый также напомнил, что предыдущие ограничения против России были введены американским Минфином 1 сентября – перед саммитом G-20 в Пекине, нынешние – после встречи в Китае Б. Обамы с В. Путиным. «Могу предположить, что американская сторона была не очень довольна результатами разговора с российскими партнерами», – отметил дипломат.

Кроме того, украинский посол назвал «очень важным», что на этот раз к решению о введении ограничений против России подключилось Министерство торговли США – вместе с Госдепартаментом, Министерством финансов и Пентагоном».

В целом же, по его словам, по состоянию на сегодня, американская сторона ввела санкции против 128 физических и 326 юридических лиц, связанных с агрессией РФ против Украины. «Последствия – очень серьезные, поскольку речь идет об ограничении кредитования (для РФ. – Ред.), осложнении ситуации в сфере торговли и оборонной сфере. Эти санкции во многом блокируют возможности развития, и это потери, которые сейчас измеряются сотнями миллионов и, думаю, даже миллиардами долларов», – подчеркнул представитель Киева.

По мнению **эксперта-международника А. Шелест** для Украины важен уже сам факт, что ее вопрос поднимался на этом саммите, потому что повестка дня не предполагала даже приблизительно вопросов, связанных с безопасностью и Украиной, поскольку все-таки он был в первую очередь посвящен экономическим вопросам. Соответственно, тот факт, что государства, которые непосредственно задействованы в мирном урегулировании конфликта на Востоке Украины, напрямую и достаточно жестко говорили с РФ, подчеркивал поддержку Украины и необходимость соблюдения минских соглашений. «Во всяком случае, мы можем это видеть из отдельных комментариев после этих встреч, что ни в коем случае не была принята позиция РФ, а была использована лишь еще раз возможность откровенно напомнить и поговорить, что необходимо исполнять обязательства. А как мы видим, что таким же вопросом стояла и Сирия, где очень серьезно расходится позиция наших западных партнеров с РФ. Однако тот факт, что не начали искать ради Сирии компромисса по Украине, а все-таки поддержали нашу позицию, я думаю, для нашей страны – это самое важное», – уверена эксперт.

Директор Института глобальных стратегий В. Карасев отмечает, что отсутствие встречи «нормандской тройки» – это плюс для Украины. «Либо четверка, либо ничего. И если бы встреча состоялась, это было бы свидетельством того, что все решается без Украины, за ее спиной. А Меркель и Ф. Олланд на это не пошли», – поясняет политолог.

По его словам, Киев хотел именно такой сценарий – «нормандский формат» позволяет выиграть время, продолжая состояние «ни войны, ни мира», которое пока устраивает власть. «Нас не оставили один на один с Россией. И это плюс», – заключает В. Карасев.

В свою очередь **директор Украинского института стратегий глобального развития и адаптации В. Левицкий** говорит о том, что итоги саммита «большой двадцатки» были изложены в официальном коммюнике, в котором идет речь о достигнутых договоренностях в области роста мировой экономики, энергетики, антикоррупционной и антитеррористической деятельности.

Однако для Украины не меньшее значение имеют решения, принятые в кулуарах саммита и в коммюнике прямо невынесенные, отмечает эксперт. После «рассредоточенной» во времени встречи «нормандская четверка + США – Украина» (состоялись переговоры Путин – Олланд, Путин – Меркель и Обама – Путин) было сделано несколько заявлений:

1. Б. Обама заявил о том, что санкции с России не будут сняты до реализации минских договоренностей.

2. В. Путин согласился с тем, что у «нормандского формата» альтернатив нет.

3. Б. Обама анонсировал решительные шаги по имплементации минских соглашений в ближайшие недели и подчеркнул, что договоренность об этом достигнута и с В. Путиным, и А. Меркель, и Ф. Олландом.

4. Ф. Олланд анонсировал встречу «нормандской четверки» в ближайшие недели.

5. Ф-В. Штайнмайер сообщил, что в ближайшие недели будет готов новый документ, который готовит ОБСЕ, по имплементации минских договоренностей.

«Естественно, что ни к одному из принятых решений украинские власти не имеют прямого отношения – все они были сделаны на встрече, на которой Украина отсутствовала даже в кулуарах. Единственным символическим реверансом в сторону нашей страны можно считать факт отказа от общей встречи В. Путина, Ф. Олланда и А. Меркель. Таким образом решения в рамках минского и “нормандского” формата, имеющих отношение к краеугольной проблеме, принимаются, хотим мы того или нет. Украинская сторона обязана участвовать в решении судьбы своей страны, но для этого необходимо определиться, по крайней мере, с собственной позицией в отношении Донбасса. Причем сделать это нужно в кратчайшие сроки, до анонсированной встречи “нормандской четверки”», – подчеркнул В. Левицкий.

Впрочем, как считает **политический аналитик Института евроатлантического сотрудничества В. Горбач**, «сам факт присутствия украинского вопроса на саммите G-20 уже является хорошим знаком. Это значит, что вопрос находится на переговорном столе на высшем уровне. Более того, все участники из числа лидеров ЕС (а также президент США Б. Обама) после двусторонних переговоров с В. Путиным однозначно декларируют такую же позицию, как и в последние два года. То есть мирное урегулирование конфликта на Востоке Украины в процессе исполнения минских договоренностей и необходимость переговоров в “нормандском формате”».

Эксперт также уточнил, что европейские лидеры не могут делать В. Путину какие бы то ни было уступки, ведь тем самым «утратят свое лицо», а перед выборами на это не пойдет никто.

«Международные переговоры по украинскому вопросу вряд ли сдвинутся с места раньше весны следующего года. Президент Б. Обама добудет свой срок в Белом доме, В. Путин пройдет через голосование в Думу. И Кремль будет выжидать смену власти в США, во Франции, возможно даже в Германии – осенью 2017 г. там будут парламентские выборы. В. Путин не смог договориться на своих условиях с Б. Обамой, А. Меркель и Ф. Олландом, поэтому сделает ставку на переговоры с их правопреемниками», – прогнозирует В. Горбач.

Как считает российский **политолог А. Пионтковский**, «встреча для Путина на G-20 закончилась оглушительным поражением Кремля. Задумки были наполеоновские. Началось все с “Гляйвица”: истерика про украинских террористов в Крыму, убийство российского военнослужащего, “не забудем, не простим”, “мы выходим из минских договоренностей”, “не о чем разговаривать”, “поговорим с Олландом и Меркель без всякого Порошенко”... Сразу же после этого крупнейшие после Второй мировой войны военные маневры. Масштабы аналогичны тем, что были перед вторжением в Чехословакию в 1968 г., а внезапной проверки гражданских министерств в условиях военного времени не проводилось с 1945 г.... Эта ...комедия разыгрывалась в течение трех недель, предшествовавших саммиту».

В результате Запад занял жесткую позицию: В. Путину «прямо сказали, что не верят в его крымские сказки, да еще и значительно усилили санкции, впервые затронув личный кошелек Путина “Газпром”. ...Соответственно, Путин подъехал на саммит G-20, полностью “провалившись”», – убежден российский политолог.

По мнению же **научного директора Российско-германского форума**

А. Раа, практических результатов от рутинных встреч «на полях» саммита «двадцатки» ждать не стоило – «это не Совет безопасности ООН и не двусторонние рабочие переговоры».

Договоренностям мешают и объективные причины, считает эксперт. «Ожидать прорыва от встреч с Б. Обамой сейчас не приходится, ему осталось полгода на посту президента, он хочет красиво закончить свое президентство и не хочет идти на какие-то уступки и на изменение позиции», – говорит А. Раа. Германия, по его мнению, готова была бы развивать с Россией новые проекты, но она связана европейским консенсусом, поэтому ожидать конкретных результатов все сложнее.

При этом А. Раа утверждает, что страны «двадцатки» продемонстрировали новый уровень общения и отношений с Россией: если в 2014 г. на саммите в Австралии никто не понимал, чего ожидать от России и В. Путину был оказан холодный прием, то сейчас это отношение изменилось. «К России, которая пережила санкции и выстраивает отношения с Европой, проявляется больше уважения, все понимают, что воевать и идти назад в холодную войну не хочется», – считает эксперт.

Обозреватель Radio Free Europe Radio Liberty Б. Уитмор акцентирует внимание на том, что российский президент пытался собрать лидеров Запада на переговоры об Украине без ее участия, но его попытка провалилась. Он напоминает, что, обвинив Украину якобы в «подготовке терактов» в оккупированном Россией украинском Крыму, В. Путин демонстративно вышел из запланированной встречи в «нормандском формате». А через некоторое время он попытался устроить трехстороннюю встречу с канцлером Германии А. Меркель и президентом Франции Ф. Олландом на саммите G-20. Таким образом, российский президент хотел устроить переговоры об Украине с участием всех членов «нормандского формата», кроме Президента П. Порошенко, чтобы договориться о решении конфликта за спиной у Киева. «Это классическая тактика Кремля: создать искусственный кризис, а затем предложить решение на условиях Москвы. Но на этот раз она не сработала. А. Меркель и Ф. Олланд согласились отдельно встретиться с В. Путиным, но каждый из них в разговоре подталкивал Москву к выполнению своих обязательств по минским соглашениям», – говорится в статье.

Б. Уитмор подчеркивает, что ни один западный лидер не захотел заключать соглашение об Украине без участия ее Президента. И, чтобы подчеркнуть свою позицию, лидеры Франции и Германии встретились на саммите с президентом США Б. Обамой, чтобы обсудить войну в Украине без В. Путина. Поэтому «китайский город Гуанчжоу не стал аналогом Ялты после Второй мировой войны. А большой блеф российского президента провалился».

В целом политические итоги саммита G-20, завершившегося в китайском Гуанчжоу, оказались скромными. Судя по сдержанным комментариям, России не удалось продвинуться ни по одному из важных для себя направлений.

Для Украины же главным итогом стало возобновление «нормандского формата». Кроме того, и президент Франции Ф. Олланд, и канцлер Германии А. Меркель отказались обсуждать совместное урегулирование российско-украинского конфликта в трехстороннем формате, создав, таким образом, негативный прецедент для дальнейших попыток утверждения подобного формата переговоров.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Відкрилася п'ята сесія Верховної Ради України восьмого скликання.

Голова Верховної Ради А. Парубій відкрив ранкове засідання парламенту.

Головуючий повідомив, що у засіданні бере участь Президент України П. Порошенко.

У сесійній залі прозвучав Державний Гімн України.

А. Парубій повідомив, що у засіданні беруть участь Прем'єр-міністр України В. Гройсман і члени Кабінету Міністрів, керівники центральних органів виконавчої влади, судової гілки влади, посадові особи, яких Верховна Рада обирає та дає згоду на призначення, представники громадських організацій та засобів масової інформації, глави дипломатичних представництв.

Голова Верховної Ради України А. Парубій відповідно до ст. 83 Конституції України оголосив п'яту сесію відкритою.

А. Парубій виступив перед народними депутатами.

Зі Щорічним посланням до Верховної Ради України про внутрішнє та зовнішнє становище України звернувся Президент України П. Порошенко.

У засіданні було оголошено коротку перерву, після якої пленарне засідання було продовжено.

Головуючий повідомив, що 29 липня, 17 серпня 2016 р. Центральна виборча комісія зареєструвала народних депутатів України, обраних на проміжних виборах народних депутатів України 17 липня 2016 р.: В. Констанкевич, обрану в одномандатному виборчому окрузі № 23; В. Шевченка, обраного в одномандатному виборчому окрузі № 85; Ю. Одарченка, обраного в одномандатному виборчому окрузі № 183; Т. Ричкову, обрану в одномандатному виборчому окрузі № 27; С. Шахова, обраного в одномандатному виборчому окрузі № 114; Р. Богдана, обраного в одномандатному виборчому окрузі № 151; М. Микитася М. обраного в одномандатному виборчому окрузі № 206.

Перед вступом на посаду новообрані народні депутати склали присягу перед Верховною Радою.

Уповноважені представники депутатських фракцій та груп виступили із заявами, повідомленнями, пропозиціями.

Верховна Рада розглянула питання про надання згоди на затримання та арешт судді.

Головуючий повідомив, що Комітет з питань правової політики та правосуддя на своєму засіданні розглянув це питання та ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді підтримати подання Голови Верховного Суду про надання згоди на затримання та арешт (тримання під вартою) судді Дніпровського районного суду міста Києва М. Чауса.

Голова Верховного Суду Я. Романюк у виступі зазначив, що заступник Генерального Прокурора – Керівник Спеціалізованої антикорупційної прокуратури Н. Холодницький звернувся з поданням про необхідність отримання згоди Верховної Ради України на затримання та арешт судді Дніпровського районного суду міста Києва М. Чауса.

Я. Романюк повідомив, що він підтримав це подання.

Голова Верховного Суду відповів на запитання народних депутатів.

Голова Комітету з питань правової політики та правосуддя Р. Князевич доповів рішення Комітету, який рекомендує Верховній Раді надати згоду на арешт судді Дніпровського районного суду Києва М. Чауса, підозрюваного в отриманні 150 тис. дол. хабара.

Верховна Рада надала згоду на позбавлення недоторканності та притягнення до кримінальної відповідальності судді Дніпровського райсуду Києва М. Чауса.

Прийнято Постанову «Про надання згоди на затримання судді Дніпровського районного суду міста Києва Чауса М. О.».

Верховна Рада України, розглянувши подання Генеральної прокуратури України про надання Верховною Радою України згоди на затримання судді Дніпровського районного суду міста Києва М. Чауса, підтримане та внесене Головою Верховного Суду України, відповідно до ч. 3 ст. 126 Конституції України постановила надати згоду на затримання судді Дніпровського районного суду міста Києва М. Чауса.

Проект постанов зареєстровано за № 5070.

Прийнято Постанову «Про надання згоди на арешт (взяття під варту) судді Дніпровського районного суду міста Києва Чауса М. О.».

Розглянувши подання Генеральної прокуратури України про надання Верховною Радою України згоди на арешт (взяття під варту) судді Дніпровського районного суду міста Києва М. Чауса, підтримане та внесене Головою Верховного Суду України, відповідно до ч. 3 ст. 126 Конституції України Верховна Рада України постановила надати згоду на арешт (взяття під варту) судді Дніпровського районного суду міста Києва М. Чауса.

Проект постанови зареєстровано за № 5071.

Голова Верховної Ради України А. Парубій після голосування підписав обидві постанови.

Народні депутати розглянули питання про порядок денний п'ятої сесії Верховної Ради України восьмого скликання.

За результатами обговорення парламентарі 229 голосами «за» підтримали пропозицію голів депутатських фракцій та груп про затвердження порядку денного на 6–9 вересня та пропозицію протягом тижня доопрацювати порядок денний 5-ої сесії (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 6.09*).

6 вересня відбулося вечірнє пленарне засідання Верховної Ради України.

Народні депутати продовжили розгляд питань порядку денного.

Прийнято Постанову «Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Сторожука Д. А.». Відповідно до п. 1 ч. 2 ст. 81 Конституції України Верховна Рада України достроково припинила повноваження народного депутата України Сторожука Дмитра Анатолійовича, обраного в загальнодержавному багатомандатному виборчому окрузі, Політична партія «НАРОДНИЙ ФРОНТ», у зв'язку з особистою заявою про складення ним депутатських повноважень. Проект постанови зареєстровано за № 4903.

Ухвалено ряд постанов щодо проведення парламентських слухань: «Про

проведення парламентських слухань на тему: “Права дитини в Україні: забезпечення, дотримання, захист” (12 жовтня 2016 р.)» (№ 5007); «Про проведення парламентських слухань “75-ті роковини трагедії Бабиного Яру: уроки історії та сучасність” (27 вересня 2016 р.)» (№ 5058); «Про проведення парламентських слухань на тему: “Про стан та проблеми фінансування освіти і науки в Україні” (2 листопада 2016 р.)» (№ 4029а).

Прийнято за основу проект закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності вищих навчальних закладів (наукових установ), які були переміщені з тимчасово окупованої території, та з населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження».

Проектом (№ 4718) пропонується: дати визначення тимчасово переміщеного вищого навчального закладу (наукової установи); встановити нормативи чисельності осіб, які навчаються, на одну посаду науково-педагогічного та наукового працівника; врегулювати питання отримання майна та фінансування для відновлення матеріально-технічної бази; продовжити строки дії сертифікатів про акредитацію освітніх програм; визначити особливості виконання окремих договірних зобов'язань переміщеними вищими навчальними закладами (науковими установами) на період проведення антитерористичної операції); врегулювати деякі питання припинення трудових і житлових відносин.

Прийнято Закон «Про внесення змін до статті 9 Закону України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей” (щодо забезпечення рівності прав військовослужбовців на грошове забезпечення)».

Законодавчим актом встановлено правові підстави для проведення перерахунку грошового забезпечення сім'ям тих військовослужбовців Збройних сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань і правоохоронних органів, які були захоплені в полон або стали заручниками на території проведення АТО під час бойових дій з незаконними збройними формуваннями.

Законом внесено необхідні зміни до ст. 9 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», зокрема, встановлено, що за військовослужбовцями, захопленими в полон або заручниками, а також інтернованими в нейтральних державах або безвісно відсутніми, зберігаються виплати в розмірі посадового окладу за останнім місцем служби, окладу за військовим званням, надбавки за вислугу років, інших щомісячних додаткових видів грошового забезпечення постійного характеру та інші види грошового забезпечення з урахуванням зміни вислуги років і норм грошового забезпечення. Сім'ям зазначених військовослужбовців щомісячно виплачується грошове забезпечення, в тому числі додаткові та інші види грошового забезпечення, в порядку та в розмірах, що встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Згідно з документом, це правило не поширюватиметься на тих військовослужбовців, які добровільно здалися в полон, самовільно залишили військові частини (місця служби) або дезертирували зі Збройних сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань і правоохоронних органів. Закон прийнято з урахуванням поправок, озвучених під стенограму. Проект закону зареєстровано за № 4878.

Прийнято Закон «Про внесення змін до Кримінально-виконавчого кодексу України щодо удосконалення порядку застосування до засуджених заходів заохочення і стягнення».

Законодавчим актом розширено перелік заходів заохочення, що можуть застосовуватись до засуджених.

Законом запроваджено прозорість у застосуванні до засуджених заохочень і впорядковано цю процедуру; чітко визначено підстави для накладення стягнень і процедуру перевірки випадків порушення засудженими встановленого порядку відбування покарання, а також створено додаткові гарантії захисту прав і законних інтересів засуджених, зокрема, шляхом отримання необхідної правової допомоги.

Відповідні зміни внесено до ст. 130, 131, 132, 133, 134, 135, 145 КВК України.

Законом також доповнено Кодекс новими ст. 131-1, 131-2, якими запроваджується нормативне визначення дисциплінарного проступку та передбачені підстави звільнення засуджених від дисциплінарної відповідальності. Проект закону зареєстровано за № 2251а.

Прийнято Закон «Про внесення змін до Кримінально-виконавчого кодексу України щодо гуманізації порядку і умов виконання покарань».

Законодавчим актом запроваджується єдиний термінологічний стиль щодо підстав переведення засуджених до дільниць посиленого контролю; врегульовано питання відбування засудженими всього строку покарання в одній виправній чи виховній колонії; закріплено додаткові гарантії процедури застосування примусового лікування засуджених до позбавлення волі; додаткові гарантії захисту прав засуджених жінок і жінок, які мають при собі дітей, а також неповнолітніх; спрощено процедуру пенсійного забезпечення засуджених до позбавлення волі.

Відповідні зміни внесено до ст. 8, 25, 93, 94, 97, 101, 107, 110, 111, 116, 122 Кримінально-виконавчого кодексу.

Зокрема, внесеними змінами до ст. 25 встановлено, що «Громадський контроль за дотриманням прав засуджених під час виконання кримінальних покарань у виправних колоніях, арештних домах, виправних центрах і слідчих ізоляторах здійснюють спостережні комісії, які діють на підставі цього Кодексу та Положення про спостережні комісії, що затверджується Кабінетом Міністрів України, а у виховних колоніях – піклувальними радами. У випадках, встановлених цим Кодексом та законами України, громадський контроль за дотриманням прав засуджених під час виконання кримінальних покарань можуть здійснювати громадські об'єднання». Проект закону зареєстровано за № 2252а.

Прийнято Закон «Про внесення змін до ст. 93 Кримінально-виконавчого кодексу України щодо удосконалення гарантій права засуджених на відбування покарання за місцем проживання до засудження або місця постійного проживання родичів».

Законом змінено ст. 93 Кримінально-виконавчого кодексу України, якою вдосконалено практичні гарантії права відбувати покарання у найближчій установі за власним місцем проживання або до місцем проживання родичів.

Зокрема, уточнено норму, яка набрала чинність з травня 2014 р. і міститься у ч. 1 ст. 93 КВК України із тим, щоб засуджений міг вибирати де

відбувати покарання: в установі відповідного рівня безпеки, яка є найближчою до місця його проживання до засудження або до місця постійного проживання його родичів.

Законом передбачено, що у тих випадках, коли дозволяються винятки, засуджені повинні утримуватись у наступній найближчій установі відповідного рівня безпеки до місця його проживання до засудження або, за бажанням засудженого, місця постійного проживання його родичів.

Документом також змінено норму ч. 3 ст. 93, а саме: обмежено компетенцію пенітенціарного відомства у питаннях переведення засуджених до інших установ і доповнено статтю новою частиною другою, у якій містяться окреслені вище винятки із загального правила про тримання у найближчій до місця проживання засудженого чи його родичів установі. Проект закону зареєстровано за № 2253а.

За результатами голосування відхилено проект закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо гуманізації кримінальної відповідальності жінок)» № 2254а. Головуючий закрав вечірнє засідання (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*). – 2016. – 6.09).

9 вересня відбулося ранкове пленарне засідання Верховної Ради України.

Голова Верховної Ради України А. Парубій відкрив ранкове засідання.

Головуючий повідомив, що у пленарному засіданні беруть участь члени уряду на чолі з Прем'єр-міністром В. Гройсманом.

Розпочалася «година запитань до уряду».

Міністр аграрної політики та продовольства Т. Кутовий доповідав про результати роботи агропромислового комплексу у першому півріччі поточного року.

Т. Кутовий проінформував про реальні досягнення. Він назвав сезон доволі успішним – результати говорять про приріст до попереднього року. Уже отримано 38 млн т ранніх зернових і зернобобових. Найбільший вал зерна зібрано в Одеській області – 3,8 млн т. У середньому по Україні врожай становить майже 40 ц/га.

Урядовець розповів про ціни на аграрну продукцію на світових ринках, які є не зовсім сприятливими для українських товаровиробників. За його словами, цінова позиція, на жаль, не втішна.

Т. Кутовий також проінформував про врожай гречки, що є актуальним питанням. Пропозиція по зерну гречки очікується на рівні 180 тис. т при потребі у використанні 166 тис. т. Очікувані залишки на кінець маркетингового року становлять 22 тис. т.

Урядовець запевнив, що ніяких підстав для зростання ціни на гречку не існує. За його словами, в Україні гречки більше ніж достатньо для того, щоб забезпечити внутрішні потреби.

Міністр також проінформував про заходи щодо забезпечення комплексу осінніх польових робіт.

Міністр освіти і науки Л. Гриневич доповіла про початок нового навчального року у навчальних закладах країни, про проблеми з друкуванням

шкільних підручників за забезпечення шкільними автобусами.

Міністр також проінформувала про оновлення навчальних програм у початковій школі, розповіла про суть освітньої реформи, про проблеми у професійно-технічній освіті, зокрема, про відпрацьовані нові стандарти у професійно-технічній освіті та Концепцію «нової української школи», закладену у законопроекті «Про освіту».

Члени Кабінету Міністрів відповіли на інші запитання народних депутатів.

Прем'єр-міністр В. Гройсман відповів на запитання стосовно підготовки проекту державного бюджету на 2017 р., підтримки державних програм і визначення інших пріоритетів, заходів уряду для радикального підвищення доходів громадян.

В. Гройсман повідомив, що уряд готує та внесе у вересні проект закону про Державний бюджет на 2017 р. У законопроекті визначено сім пріоритетів. «Ми маємо ухвалити реальний чесний бюджет, який буде відповідати реальному стану економіки, матиме інвестиційну складову для зростання, зокрема, для масштабного будівництва доріг», – зазначив В. Гройсман.

Прем'єр-міністр назвав першим пріоритетом безпеку та оборону країни. У наступному році буде продовжено децентралізацію фінансів. Уряд також планує підтримати енергоефективність і енергонезалежність держави, плануються залучити серйозні ресурси, у тому числі міжнародні, до Фонду, який буде створений з прийняттям Закону «Про Фонд енергоефективності». Уряд також розглядає питання підтримки сільського господарства, насамперед невеликих фермерських господарств. На це планується виділити 5,5 млрд грн, або один відсоток від виробленої валової продукції.

Прем'єр-міністр також розповів про заходи щодо підтримки вітчизняного машинобудування, зокрема, виробництва українського трактора, причіпного обладнання.

В. Гройсман звернувся за підтримкою до народних депутатів у здійсненні цих масштабних планів.

Окремо В. Гройсман проінформував про реформу системи оплати праці. Він підтвердив свої слова, сказані на засіданні уряду щодо того, що оплата праці українців недооцінена. За його словами, у цій сфері є над чим попрацювати для того, щоб запропонувати ефективну модель.

В. Гройсман запевнив, як тільки ця робота буде завершена, усі підходи відповідатимуть реальному стану, уряд презентує цю роботу в парламенті, проситиме підтримки у парламентарів, бо без цього зробити таку роботу буде неможливо.

«Я відповідально ставлюся до того, що стосується гідної оплати праці і такі кроки будуть зроблені», – наголосив він.

Прем'єр-міністр назвав ще один важливий пріоритет – це підтримка української освіти. «Ми маємо якісно навчати дітей в садочках, школах, професійно-технічних закладах і вищих закладах освіти. Ми маємо створити якісне державне замовлення, яке буде повністю відповідати підготовці кадрів і потребам ринку праці», – зазначив він.

В. Гройсман також повідомив про підвищення з 1 грудня на 10 % усіх соціальних стандартів: мінімальна пенсія та мінімальна заробітна плата. Він зазначив, що цього недостатньо і уряд працює над кардинальним збільшенням

доходів українців.

Прем'єр-міністр окремо сказав про те, що уряд у наступному році буде приділяти увагу інфраструктурним проектам, буде наповнювати Фонд регіонального розвитку для виконання програм регіонального розвитку.

«Ми вважаємо, що 2017 р. буде роком зростання. Але конче важливо спільно напрацювати план дій для розвитку України», – наголосив В. Гройсман.

Члени Кабінету Міністрів також відповіли на інші запитання народних депутатів.

На цьому «година запитань до уряду» завершилася...

12–16 вересня народні депутати працюватимуть у комітетах, комісіях і фракціях **(Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 9.09).**

Голова Верховної Ради України А. Парубій заявив, що робота над проектом бюджету наступного року є ключовою протягом осінньої сесії.

9 вересня Голова Верховної Ради України А. Парубій в інтерв'ю телеканалу «РАДА» висловив думку про те, що ключовим питанням роботи Верховної Ради України цієї осені – є питання бюджету. «Тому, виступаючи на відкритті сесії, я звернувся до уряду з тим, аби обговорення бюджету відбувалося в режимі максимальної комунікації з Комітетами, депутатами і щоб проект бюджету був вчасно внесений на розгляд до Верховної Ради України», – сказав А. Парубій. Голова парламенту зазначив, що «є постійна комунікація з урядом». «Обговорюється проблематика, яка стоїть перед нами, і я вірю і сподіваюсь, що бюджетний процес нинішньої осені пройде успішно», – сказав А. Парубій.

При цьому він звернув увагу на той факт, що «з початку політичного сезону Верховна Рада України продемонструвала велику здатність до прийняття рішень». За словами А. Парубія, «це було результатом того, що ми змогли наперед погодити сам спосіб розгляду питань: досягнуто згоди розглядати питання блоками, аби була логіка прийняття рішень і професійна дискусія». «Серед перших розглядався блок питань з правоохоронної діяльності, гуманізація Кримінального кодексу, закони з дерегуляції, які необхідні для того, щоб зменшити корупцію та полегшити життя для середнього бізнесу. Також розглянуто закони з децентралізації, які вкрай необхідні для розвитку та створення об'єднаних громад», – констатував А. Парубій, додавши, що «Верховна Рада продемонструвала ефективність і, попри бурхливу дискусію, зал об'єднувався навколо тих законів, і ми виходили на рішення, які є кардинальними для тієї чи іншої галузі».

Голова Верховної Ради спрогнозував, що наступного пленарного тижня таким чином «розглядатиметься блок законопроектів з аграрних питань, блок з ІТ-технологій, з яких необхідно прийняти законодавчі рекомендації». «Ми і надалі так і готуватимемо нашу роботу», – сказав він. Водночас голова парламенту зауважив, що «дискусій парламент не уникне: Верховна Рада України є тим органом, у якому завжди сходяться ключові дискусії, які є у суспільстві».

Щодо ситуації на Донбасі та можливого розвитку подій на цих територіях, А. Парубій зазначив, що «найближчі місяць-два будуть одними з

найкритичніших у агресії Росії щодо України, бо міжнародний аспект є на сьогодні невизначений у багатьох моментах». Він нагадав, що у США відбуваються президентські вибори, багато проблемних речей відбувається у Європейському Союзі, і всі наші аналітики стверджують, що якщо В. Путін захоче активізувати бойові дії на Сході України, зробити їх більш агресивними – це може відбутися у вересні – жовтні. «Тому, – сказав він, – роботу парламенту необхідно розглядати і під цим кутом зору, і, відповідно, робити все можливе для підвищення обороноздатності країни. Тут є два аспекти: законодавча база для реформування нашої армії, її матеріальне забезпечення. Тому пріоритетним завданням формування бюджету – є питання оборони та безпеки» *(Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 9.09).*

Голова Верховної Ради України А. Парубій привітав дніпрян з 240-річницею від дня заснування міста Дніпра.

Зокрема Голова Верховної Ради України А. Парубій заявив: «Дорогі дніпряни!

Цього року місто Дніпро відзначає 240-річницю від дня заснування. За доволі короткий за історичними мірками період свого існування місто пройшло яскравий шлях у своєму суспільно-політичному, соціально-економічному та культурному розвитку.

У непростих історичних умовах народився та зміцнів загально визнаний промисловий, фінансовий, науковий та культурний центр країни, справжня “столиця Придніпров’я”.

Місто Дніпро – місто патріотів! У час, коли суверенітет і незалежність нашої країни стали об’єктом зовнішньої агресії, ви довели свою відданість рідній землі, стали беззаперечним прикладом для інших.

Дніпро славиться людьми – талановитими, щирими, добрими й працелюбними, які створюють його матеріальне й духовне сьогодення, а отже, майбутнє. Саме завдяки вашій натхненній праці місто живе й процвітає.

Тож у цей святковий день від щирого серця зичу вам міцного здоров’я на довгій літа, добробуту кожній родині, миру, щастя та нових звершень на благо України!» *(Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 10.09).*

Голова Верховної Ради України А. Парубій: Присутність на території Криму російських окупаційних військ – тимчасове явище.

Голова Верховної Ради України А. Парубій заявляє, що «присутність на території Криму російських окупаційних військ – явище тимчасове, і ніяких демократичних процедур там відбуватися зараз не може». Про це він сказав у п’ятницю 9 вересня в інтерв’ю телеканалу «РАДА».

А. Парубій у контексті запитання про проведення «псевдовиборів» у Криму повідомив, що Верховна Рада України «звернулася до керівників міжнародних організацій, європейських держав, аби вибори там не були визнані, і щоб міжнародні спостерігачі не приїжджали на окуповані території» *(Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 9.09).*

Комітет з питань транспорту підтримав законопроекти щодо вдосконалення механізму фінансування дорожньої галузі.

На засіданні Комітету 7 вересня, яке відбулося за участю керівництва Міністерства інфраструктури та «Укравтодору», народні депутати розглянули законопроекти № 4014а і 4015а.

Під час обговорення проекту закону «Про внесення змін до Закону України “Про джерела фінансування дорожнього господарства України”» щодо вдосконалення механізму фінансування дорожньої галузі № 4014а зазначалося, що його метою є «забезпечення фінансування робіт з будівництва, реконструкції, ремонту та утримання автомобільних доріг загального користування відповідно до науково-обґрунтованих потреб шляхом виокремлення джерел фінансування дорожнього господарства в окремий Державний дорожній фонд у складі спеціального фонду Державного бюджету України і створення додаткових джерел фінансування дорожнього господарства».

Законопроектом пропонується структурувати джерела формування доходної частини Державного дорожнього фонду, створеного у складі спеціального фонду Державного бюджету України, визначити порядок використання коштів зазначеного фонду, а також уточнити порядок формування доходів територіальних дорожніх фондів.

За результатами обговорення члени Комітету рекомендують Верховній Раді прийняти законопроект № 4014а за основу.

Народні депутати також розглянули проект закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо удосконалення механізму фінансування дорожньої галузі» № 4015а.

Законопроектом пропонується внести зміни до Бюджетного кодексу України щодо створення Державного дорожнього фонду в складі спеціального фонду Державного бюджету України та передбачити джерела його наповнення, які будуть спрямовуватись виключно на фінансування дорожнього господарства.

Комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти проект за основу.

Члени Комітету зазначили, що обидва законопроекти системно пов'язані із законопроектом «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування системи управління автомобільними дорогами загального користування» № 0954, який Комітетом з питань транспорту підготовлено до другого читання, і набрання чинності яким відбудеться після створення Державного дорожнього фонду. Завдяки цьому буде забезпечено перерозподіл обсягів фінансування на будівництво, реконструкцію, ремонт та утримання автомобільних доріг місцевого значення, повноваження з управління якими згідно з цим законопроектом передаються Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним і Севастопольській міській державним адміністраціям (***Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 12.09.***

Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства розглянув питання «Про фінансовий стан підприємств житлово-комунального господарства напередодні опалювального сезону 2016–2017 років».

На засіданні 9 вересня члени Комітету заслухали інформацію представника Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства.

За результатами розгляду питання Комітет вирішив звернутися до Прем'єр-міністра України В. Гройсмана з проханням вжити невідкладних заходів для забезпечення підготовки до опалювального сезону та передбачити у змінах до Закону «Про Державний бюджет України на 2016 рік» субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію, послуги з централізованого теплопостачання, гарячого та холодного водопостачання, водовідведення, що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню та бюджетним організаціям, яка виникла у зв'язку з невідповідністю фактичної вартості теплової енергії, послуг централізованого теплопостачання, централізованого гарячого та холодного водопостачання, водовідведення затвердженим тарифам у період 2015–2016 рр. в обсязі 3,6 млрд грн, підтверджену протоколами територіальних комісій, які створювалися відповідно до законодавства місцевими органами влади.

Комітет також просить вжити заходів щодо забезпечення до 1 жовтня 2016 р. погашення заборгованості бюджетів усіх рівнів перед теплопостачальними підприємствами в обсязі 4,2 млрд грн, зокрема: боргу з різниці в тарифах для бюджетних установ 2,1 млрд грн, боргу бюджетних установ з оплати спожитих житлово-комунальних послуг 1,1 млрд грн, боргу по пільгах і житлових субсидіях 1,0 млрд грн та забезпечити до 20 вересня 2016 р. подання на розгляд Верховної Ради законопроекту про заходи, спрямовані на врегулювання заборгованості теплопостачальних і теплогенеруючих організацій та підприємств централізованого водопостачання і водовідведення за спожиті енергоносії.

Члени Комітет також наголошують на необхідності внести зміни до Порядку розподілу коштів, що надходять на поточні рахунки із спеціальним режимом використання для проведення розрахунків з постачальником природного газу (постанова Кабінету Міністрів України від 18.06.2014 р. № 217) для забезпечення стабільного надходження коштів на здійснення операційної діяльності в частині збільшення кількості складових граничного нормативу відрахування коштів теплопостачальним і теплогенеруючим компаніям врахувавши витрати на виплату заробітної плати, податки, соціальні виплати, придбання електроенергії, води, здійснення інвестиційної діяльності, забезпечення мінімального аварійного запасу та обслуговування кредитних зобов'язань узятих під державні гарантії.

Під час засідання також розглянуто проект закону «Про внесення змін до підрозділу 2 розділу XX “Перехідні положення” Податкового кодексу України щодо застосування касового методу податкового обліку в сфері централізованого водопостачання та водовідведення» № 4044а.

Законопроектом передбачається внести зміни до п. 44 підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України, спрямовані на встановлення єдиних умов визначення дати виникнення податкових зобов'язань і податкового кредиту для підприємств тепло-, енерго- та водопостачання та водовідведення за касовим методом (тобто по факту отримання коштів за надані послуги).

Комітет прийняв рішення рекомендувати Комітету з питань податкової та митної політики пропонувати Верховній Раді прийняти законопроект за основу та в цілому (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 12.09*).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України П. Порошенко прийняв Генерального секретаря ОБСЄ Л. Дзанньєра.

«Сьогодні ОБСЄ зіштовхується з безпрецедентним викликом, коли агресія однієї держави-учасниці проти України фактично нівелювала спадщину Гельсінського заключного акту», – наголосив П. Порошенко.

Сторони обговорили посилення міжнародної присутності в регіоні, насамперед, шляхом розгортання озброєної поліцейської місії ОБСЄ на Донбасі.

Президент України звернув увагу на безперервне постачання Росією військової техніки, озброєння, регулярних військ і найманців через неконтрольовану ділянку українсько-російського державного кордону. У цьому контексті ключове значення має виконання положень мінських домовленостей щодо встановлення з боку ОБСЄ постійно діючого моніторингу над тимчасово неконтрольованою ділянкою державного кордону.

П. Порошенко закликав максимально використати потенціал Організації для припинення брутального порушення прав українських громадян на окупованих територіях. Окремо сторони обговорили питання якнайшвидшого звільнення заручників і політичних в'язнів, які незаконно утримуються в РФ і на окупованих територіях.

Генеральний секретар ОБСЄ запевнив Президента України, що Організація й надалі продовжуватиме сприяти подоланню викликів, що сьогодні стоять перед Україною.

Президент подякував представникам Спеціальної Моніторингової Місії ОБСЄ на Донбасі, які незважаючи на провокації з боку проросійських бойовиків, продовжують виконувати мандат Місії (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 9.09*).

Президент України П. Порошенко провів телефонну розмову з канцлером ФРН А. Меркель.

Співрозмовники обговорили безпекову ситуацію на Донбасі. Президент України висловив занепокоєння у зв'язку з провокаціями з боку російських бойовиків, зокрема застосування важкого озброєння, незважаючи на

оголошення режиму припинення вогню з 1 вересня.

Сторони домовилися активізувати дипломатичні зусилля в рамках тристоронньої контактної групи та «нормандського формату» з метою виконання безпекової частини мінських домовленостей.

Президент України подякував німецькій та французькій сторонам за принципову позицію щодо здійснення санкційного тиску на Росію до повного відновлення суверенітету та територіальної цілісності України.

П. Порошенко та А. Меркель наголосили на важливості звільнення всіх заручників, у тому числі тих, хто незаконно утримується на території Росії.

У розмові за дорученням Президента Франції взяв участь його дипломатичний радник (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 9.09).

Президент України зустрівся з Головою Національної Ради Швейцарії К. Марквальдер, яка перебуває в Україні на запрошення П. Порошенка.

Глава держави відзначив, що це перший візит глави нижньої палати швейцарського парламенту до України.

Президент подякував швейцарській стороні за принципову позицію щодо невизнання окупації Криму Російською Федерацією та вжиті кроки щодо недопущення використання території Швейцарії для обходу Росією санкцій, запроваджених з боку ЄС.

Голова Національної Ради наголосила на виключній важливості поваги до принципів територіальної цілісності, суверенітету та непорушності кордонів і підтримала рішучу позицію України з відновлення контролю над українсько-російським державним кордоном.

П. Порошенко відзначив, що Україна чітко дотримується курсу на реалізацію мінських домовленостей. Він зазначив, що необхідною передумовою прогресу з урегулювання ситуації на Донбасі є початок виконання Росією та підтримуваними нею бойовиками своїх зобов'язань у безпековій сфері.

Глава держави із задоволенням відзначив зростання обсягу швейцарських інвестицій в Україну на 8,3 % у першому півріччі 2016 р. Він висловив сподівання, що проведення наприкінці вересня в Києві чергового засідання українсько-швейцарського комітету з торговельно-економічного співробітництва сприятиме подальшому нарощуванню темпів торгівлі та інвестицій між двома країнами (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 7.09).

Президент П. Порошенко прийняв вірчі грамоти у послів іноземних держав: Федеративної Республіки Німеччина – Е. Райхеля, Естонської Республіки – Г. Антсу, Європейського Союзу – Х. Мінгареллі, Італійської Республіки – Д. ла Чечілія, Тоголезької Республіки – К. Дікену, Монголії – Н. Батаа та Ямайки – Маргарет Ен Луїс Джобсон.

Під час зустрічі з Послом ФРН Е. Райхелем глава держави висловив вдячність німецькій стороні та особисто Федеральному канцлеру А. Меркель за підтримку України в боротьбі за територіальну цілісність і суверенітет, зокрема в рамках «нормандського формату». П. Порошенко привернув увагу посла ФРН

до важливості розвитку торговельно-економічної та інвестиційної співпраці між Україною та Німеччиною.

Спілкуючись з послом Естонської Республіки в Україні, Президент із вдячністю відзначив послідовну підтримку, яку естонська сторона надає Україні у протидії російській агресії, а також допомогу у лікуванні поранених українських військовослужбовців і розв'язанні проблем переселенців з Донбасу. Глава держави висловив сподівання на продовження активної співпраці у питаннях європейської інтеграції України, зокрема під час головування Естонії в ЄС у другій половині 2017 р.

Під час бесіди з новопризначеним Главою Делегації ЄС в Україні Х. Мінгареллі глава держави відзначив виключну важливість збереження солідарності та єдності Євросоюзу з нашою державою та висловив сподівання на продовження санкційного режиму проти Росії до повного припинення російської агресії та відновлення територіальної цілісності України. У зв'язку з цим глава держави привітав учорашнє рішення COREPER щодо продовження пакету персональних санкцій. «Ми дуже задоволені вчорашнім рішенням щодо продовження пакету індивідуальних санкцій проти агресора, який має бути затверджений Радою Європейського Союзу 15 вересня поточного року. Це дуже важливе та символічне рішення», – сказав він.

Президент подякував за це рішення і наголосив, що санкції мають бути продовжені доки триває агресія Російської Федерації і не відновлена територіальна цілісність України.

Президент закликав Європейський Союз якнайшвидше завершити процедури ратифікації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, запровадження безвізового режиму для громадян України, а також укладення Угоди про Спільний авіаційний простір.

У свою чергу, Глава Делегації ЄС в Україні сказав: «Для мене велика честь, гордість і щастя представлять Євросоюз у дуже важливій європейській країні – Україні. Я докладу всіх зусиль для того, щоб зробити внесок у забезпечення суверенітету та територіальної цілісності цієї країни». Він запевнив у готовності використати весь свій досвід, щоб допомогти реформувати Україну.

У розмові з послом Італії П. Порошенко високо оцінив позицію італійського уряду, зокрема Голови Ради міністрів М. Ренці у питанні санкцій проти Росії та висловив сподівання на продовження політики невизнання Італією окупованого РФ Криму. Співрозмовники обговорили графік двосторонніх візитів з метою підтримки високого рівня політичного діалогу між Україною та Італією.

Під час зустрічі з послом Тоголезької Республіки в Україні (за сумісництвом) глава держави відзначив зацікавленість української сторони в активізації двостороннього політичного діалогу, а також поглиблення взаємовигідного співробітництва в торговельно-економічній та культурно-гуманітарній сферах.

Особливу вдячність глава держави висловив за рішення Президента Того про призначення Надзвичайного і Повноважного Посла Тоголезької Республіки в Україні за сумісництвом з резиденцією у Німеччині, а не у Російській Федерації.

У центрі уваги під час бесіди Президента України з послом Монголії в

Україні (за сумісництвом) були питання поживлення співробітництва між двома країнами в різних сферах. Ішлося, насамперед, про активізацію політичного діалогу та розширення економічної складової двосторонніх взаємин. У цьому контексті було відзначено важливість проведення на початку 2017 р. українсько-монгольської Міжурядової комісії з питань торговельно-економічної та науково-технічної співпраці.

Під час бесіди з послом Ямайки в Україні (за сумісництвом) співрозмовники обговорили перспективні напрями двостороннього співробітництва у сферах сільського господарства, енергетики, реалізації інфраструктурних проєктів, видобутку корисних копалин, металургії, інформаційних технологій та туризму. Глава держави висловив сподівання на підтримку Ямайкою суверенітету та територіальної цілісності України в рамках організацій системи ООН (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 8.09).

Президент П. Порошенко наголошує, що єдність країни та консолідація українців як сучасної політичної нації є його головним пріоритетом.

«Статус української мови як єдиної державної буде наповнюватися реальним змістом, але з повагою до прав національних меншин. Вони, як показали події останніх двох років, міцно стоять на позиціях українського державного патріотизму. І держава має це цінувати, причому цінувати високо», – зазначив глава держави під час виступу у Верховній Раді.

Президент зазначив, що зовнішня загроза прискорила процес формування сучасної української політичної нації на засадах громадянського патріотизму. Соціологічні опитування демонструють високу підтримку в питаннях єдності, соборності, унітарності. «Люди пишаються українським громадянством, державними символами, поважають і шанують українську мову. Євроатлантичний вектор, Євросоюз та НАТО потужно домінують у геополітичних орієнтаціях переважної більшості українців», – додав глава держави.

Президент зазначив, що війна зняла з порядку денного багато питань щодо ідентифікації чужих і ворожих українським інтересам символів, традицій та культурних кодів. У рамках закону про декомунізацію демонтовано більше тисячі двохсот ідолів Леніна, 26 районів і 987 населених пунктів позбулися комуністичних назв. «Законом відновлено справедливість щодо тих, хто присвятив своє життя боротьбі за самостійність і соборність української держави. Історичну правду у питанні національної пам'яті держава відновила», – наголосив Президент.

Глава держави також підкреслив, що Україна не буде байдуже споглядати за втручанням іншої держави в українські церковні справи: за її спробами використати у своїх інтересах почуття частини українських православних. Президент подякував депутатам за звернення Верховної Ради до Вселенського Патріарха Варфоломія щодо надання Томосу про автокефалію Православній Церкві в Україні. «Такий крок був і є необхідним, виходячи із традиції, згідно з якою для Вселенського Патріарха в таких питаннях важливою є думка світської влади. Ми врахували цю традицію, і, сподіваюся, Його Всесвятість нас почує»,

– сказав П. Порошенко, нагадавши, що соціологічні опитування говорять про бажання українців мати єдину помісну автокефальну українську церкву.

«Водночас хочу запевнити, що автокефалія не означає появи державної церкви. У конституційних принципах взаємодії держави з релігійними організаціями не зміниться жодної коми, і свобода совісті нічим, ніким і ні для кого не буде обмежена. Кожен українець має і матиме право вірити в Бога по-своєму і ходити до своєї церкви», – наголосив Президент.

Глава держави також подякував парламенту за закон, який передбачає збільшення частки україномовних пісень на радіостанціях. Президент нагадав, що звертався до власників і топ-менеджерів деяких телевізійних каналів, де частка української мови неприпустимо мала, з проханням виправити ситуацію. «Сподіваюся, що телевізійна індустрія відреагує на це раніше, ніж ви ухвалите відповідний закон. У такій чутливій сфері свідомо саморегуляція – це завжди краще, ніж примус законом, тим більше, що ми жодним чином не зазіхаємо на право телеканалів і радіостанцій мовити російською та іншими мовами для задоволення потреб громадян України», – наголосив П. Порошенко (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>)* – 2016. – 6.09).

Президент П. Порошенко зазначив, що проводити реформи в умовах гібридної війни, анексії однієї частини території та окупації іншої, є надскладним завданням.

«Ми рухаємось уперед. Я, так само як і ви, незадоволений темпами. Розумію, наскільки вони не відповідають очікуванням суспільства. Очевидною є необхідність пришвидшення системної модернізації в усіх сферах», – наголосив глава держави під час щорічного звернення до Верховної Ради.

Президент підкреслив, що найбільш складною реформою є антикорупційна, оскільки корупція глибоко вкорінена в політичну, економічну та соціальну систему України та уразила офіційні та неформальні інститути. «Перш за все ми маємо продемонструвати суспільству, що наступ на корупцію почався нагорі – лише тоді отримаємо моральне право викоринювати її звідусіль, на всіх рівнях», – підкреслив глава держави.

Президент наголосив, що була створена антикорупційна інфраструктура: Національне антикорупційне бюро та Спеціалізована антикорупційна прокуратура. Глава держави відзначив позитивні зрушення в прокуратурі: за сто днів роботи нового Генерального прокурора було порушено більше ста резонансних справ і продовжують відбуватися якісні позитивні зміни, до впровадження яких долучено закордонних фахівців. Проведено масштабне очищення Служби безпеки України від зрадників, корупціонерів і осіб з низькими професійними та морально-діловими якостями. Так, за останні два роки звільнено понад 2 тис. співробітників СБУ, а на їхнє місце прийшли й приходять патріотично налаштовані молоді офіцери, абсолютна більшість яких з практичним досвідом участі у бойових діях у зоні АТО. «Прошу не піднімати галасу про політичні репресії. Краще усвідомити нові реалії: справжнє полювання на корупціонерів почалося. Свій шанс потрапити в ці тенета має кожен, у кого є гріх за душею», – підкреслив Президент.

Окремо глава держави звернув увагу на важливість запровадження

превентивних заходів. Зокрема, вдалою практикою Президент назвав систему електронних закупівель «ProZorro», яка вже заощадила мільярди державних народних грошей. Система електронного декларування посилить контроль суспільства над статками, доходами, витратами, і способом життя чиновників. Президент наголосив, що проблеми із стартом електронного декларування мали суто технічний характер.

Крім того, на думку П. Порошенка, важливо максимально мінімізувати контакти чиновників з бізнесом, у тому числі завдяки дерегуляції. «За останні два роки скорочено кількість дозволів більше ніж на 40 % – зі 143 до 84», – наголосив Президент. Також зменшено на 46 % кількість видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, ліквідовано обов’язкову реєстрацію іноземних інвестицій, спрощено реєстрацію лікарських засобів, проведено масштабну дерегуляцію в аграрній сфері.

Президент зазначив, що майже половина всього регулювання в Україні прописано на рівні законів. На сьогодні зареєстровано 39 дерегуляційних законопроектів, із них лише вісім ухвалено в першому читанні. «Якщо комусь здається, що дерегуляція його не стосується, той помиляється. Труднощі бізнесу даються взнаки кожному українцеві, бо у фіналі за все сплачує споживач», – підкреслив Президент.

Глава держави зазначив, що суспільство поки не бачить зрушень у цьому напрямі, оскільки не вірить, що боротьба з корупціонерами є системною роботою, а не піаром. «По-друге, як кажуть у народі, поки все це нагадує спортивну рибалку: “піймали, показали, відпустили”. Ключове слово тут – “посадили”. І, можливо, лише за наявності судового вироку наші правоохоронні органи можуть звітувати суспільству», – додав Президент.

Глава держави підкреслив, що саме судова реформа має надати завершеності всій системі боротьби з корупцією. Президент зазначив, що на її впровадження знадобиться кілька років, але в результаті цієї копіткої роботи всі українці мають отримати нову судову систему – чесну, незалежну та справедливую.

Президент також запевнив, що буде продовжено курс на децентралізацію та розширення повноважень і фінансових можливостей місцевих громад, і це буде доведено проектом бюджету на 2017 р. Зокрема, від Верховної Ради очікують ухвалення як мінімум десяти законів для посилення децентралізації.

Президент упевнений, що історично й стратегічно Україна на правильному шляху, однак є ризик, що катком політичної дестабілізації можуть бути розчавлені перші паростки соціально-економічного відродження, які вистраждані всім народом, за які заплачено таку високу ціну. «Саме на внутрішні потрясіння робить основну ставку зовнішній ворог. Більшість проблем, які стоять перед нами, виникли не вчора і не позавчора. Вони є наслідком багатьох ілюзій та помилок, якими супроводжувався весь період незалежності», – наголосив глава держави. Президент резюмував: «Попереду все ще багато труднощів, але випробування й перемоги, здобуті величезними зусиллями та кров’ю найкращих синів і доньок нашого народу всіх часів, не дає нам іншого вибору – тільки перемога, тільки вперед. Упевнений, все буде добре» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>) .– 2016. – 6.09).*

У щорічному Посланні до Верховної Ради Президент П. Порошенко наголосив на незмінності пріоритету вступу України до Північноатлантичного Альянсу.

«Нашою стратегічною метою залишається вступ до НАТО. Я наполягаю: цей дороговказ для нас непорушний як Полярна зірка на зоряному небі», – підкреслив П. Порошенко під час виголошення послання «Про внутрішнє та зовнішнє становище України у 2016 році».

Президент зазначив, що «усе, що ми здійснюємо в оборонній галузі, ми робимо, міцно тримаючи в руках компас, стрілка якого показує твердо на Північну Атлантику» та підкреслив, що Україна в усьому орієнтується на повну сумісність із стандартами Альянсу, причому не тільки у військовій сфері.

Глава держави наголосив, що наша країна вийшла на безпрецедентний та дуже тісний рівень співпраці з країнами Альянсу, який «ми будемо підвищувати, розширювати, поглиблювати – аж до повного досягнення критеріїв членства».

П. Порошенко особливо підкреслив, що за 2,5 роки кількість прихильників вступу України до НАТО значно зросла та вже істотно перевищує кількість противників, але все ще спостерігаються істотні відмінності між різними макрорегіонами.

При цьому Президент зауважив, що в Альянсі теж немає консенсусу щодо членства України. «Так, формально двері відчинені, починаючи з Бухарестського Саміту 2008 р. Але ці двері – сенсорні: можуть і зачинитися при надто різкому наближенні», – сказав він і застеріг, що «кожен наш крок має бути виваженим і наперед прорахованим, щоб не вийшло так як з Планом дій щодо членства вісім років тому». П. Порошенко наголосив, що заходи, які Україна здійснює зараз, «насправді значно більше, ніж проект ПДЧ 2008 р.»
(Офіційне інтернет-представництво Президента України (http://www.president.gov.ua). – 2016. – 6.09).

Прем'єр-міністр України В. Гройсман у четвер зустрівся із Головою Національної Ради Швейцарії К. Марквальдер. Головною темою обговорення стали напрями активізації двосторонніх торговельно-економічних відносин.

Говорячи про співробітництво у торговельно-економічній сфері України та Швейцарії, В. Гройсман висловив переконання, що засідання Спільного торговельно-економічного комітету, яке відбудеться у вересні, сприятиме активізації та поглибленню двостороннього співробітництва.

Голова Національної Ради Швейцарії К. Марквальдер відзначила зацікавленість швейцарського бізнесу інвестувати в Україну.

У цьому контексті В. Гройсман зауважив, що один з пріоритетів уряду – створення в Україні сприятливих умов для розвитку бізнесу. Він проінформував про здійснені кроки на цьому шляху, зокрема щодо початку реформи правосуддя, митниці, завершення формування Офісу із залучення інвестицій при Прем'єр-міністрі. Також уряд продовжує співпрацю із МВФ.

«Питання дерегуляції, ліквідації будь-яких механізмів, які можуть звужувати можливості бізнесу, – це те, чим ми займаємося кожного дня, – наголосив В. Гройсман. – Я зацікавлений в тому, щоб бізнес, який інвестує в

Україну, був успішним».

Голова Національної Ради Швейцарії К. Марквальдер привітала амбітну програму реформ, над втіленням якої працює уряд, зокрема щодо децентралізації влади та боротьби з корупцією, – це покращить клімат у країні для бізнесу, зазначила вона.

Сторони також обговорили питання виконання мінських домовленостей. Голова Національної Ради зауважила, що Швейцарія підтримує Україну на шляху досягнення миру, вважає неприйнятним порушення територіальної цілісності України, незаконно проведений референдум у Криму та його анексію Російською Федерацією.

Прем'єр-міністр підкреслив, що Швейцарія – важливий партнер для України та подякував за підтримку, зокрема у контексті російської агресії. Він також підкреслив важливість наданої гуманітарної допомоги, а також підтримки у проведенні реформ, сприяння розвитку місцевого самоврядування, децентралізації та реалізації інших проектів. «Ми відчуваємо цю роботу, вона є дуже активною і маємо гарний результат», – зазначив він (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 8.09*).

Прем'єр-міністр України В. Гройсман провів зустріч із Прем'єр-міністром Угорщини В. Орбаном у м. Криниця-Здруй 7 вересня. Сторони обговорили напрями активізації взаємодії країн, зокрема у рамках Міжурядової комісії з питань торговельно-економічного співробітництва та ряді інфраструктурних проектів.

Прем'єр-міністри України та Угорщини наголосили на необхідності підняття на новий рівень українсько-угорського співробітництва.

Сторони домовилися про підвищення рівня українсько-угорської міжурядової Комісії з питань торговельно-економічного співробітництва. Зокрема, з української сторони її очолить віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції І. Климпуш-Цинцадзе. Відповідальну людину з угорської сторони буде визначено найближчими днями.

В. Гройсман виступив із ініціативою напрацювати у рамках Комісії середньостроковий план дій взаємодії України та Угорщини, зокрема у сферах інфраструктури, енергетики, сільського господарства.

Сторони обговорили перспективи реалізації ряду інфраструктурних проектів, зокрема щодо розвитку пунктів пропуску та прикордонної інфраструктури.

У свою чергу голова уряду порушив питання щодо необхідності обміну даними про переміщення товарів на українсько-угорському кордоні. Об'єднання двосторонніх зусиль сприятимуть боротьбі із контрабандою та «сірим імпортом» на митниці, зауважив він.

В. Гройсман зазначив, що Україна також зацікавлена в активізації співробітництва із Угорщиною з питань транспорту, зокрема щодо комбінованих перевезень. Прем'єр-міністр зауважив необхідність збільшення дозволів для українських перевізників.

Прем'єр-міністри домовилися об'єднати зусилля у проведенні екологічних робіт на р. Тиса.

Голова уряду привітав угорську ініціативу щодо проведення бізнес-форуму в Харкові та запропонував проведення як наступного кроку аналогічного форуму в Угорщині, який міг би бути відкритий на рівні глав урядів двох країн і стати одним із елементів спільного засідання урядів України та Угорщини.

Співрозмовники порушили питання протистояння України російській агресії, а також консолідації зусиль ЄС у цьому напрямі (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 7.09*).

Україна має надійних партнерів у країнах Вишеградської четвірки та має посилювати з ними співпрацю. Про це заявив Прем'єр-міністр України В. Гройсман, відкриваючи засідання уряду.

«У країнах Вишеградської четвірки ми маємо надійних наших партнерів і маємо посилювати з ними співпрацю», – зазначив В. Гройсман, коментуючи результати візиту до польського м. Криниця-Здруй.

«Абсолютно всі зацікавлені, всі розуміють ключову роль України в регіоні. І наше завдання – підсилити нашу взаємодію і співпрацю, щоби ми мали відповідні результати цієї роботи», – наголосив він.

Прем'єр-міністр проінформував, що 6–7 вересня відвідав із робочим візитом Польщу, де відбулися спільна та двосторонні зустрічі із головами урядів країн – членів Вишеградської четвірки.

В. Гройсман підкреслив, що Україна має величезний потенціал щодо розвитку співробітництва із країнами Вишеградської групи, зокрема, у сферах транскордонного, інфраструктурного співробітництва, енергетичній, економічній сферах.

Також є ряд екологічних проєктів, які можна спільно робити та залучати міжнародну підтримку, зазначив він.

Голова уряду повідомив, що під час зустрічей із Прем'єр-міністром Польщі Б. Шидло, Прем'єр-міністром Словаччини Р. Фіцо, Прем'єр-міністром Угорщини В. Орбаном обговорили питання інфраструктурної взаємодії та енергетичної співпраці.

В. Гройсман окремо підкреслив важливу роль Словаччини у зміцненні енергонезалежності України та постачанні газу через словацьку територію та мережі до України.

«Найближчим часом буде моє доручення посилити цю роботу Міністерству інфраструктури, Міністерству енергетики та вугільної промисловості та Міністерству екології та природних ресурсів України», – повідомив він (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 8.09*).

Прем'єр-міністр України В. Гройсман сподівається на консолідацію народних депутатів і якісний діалог навколо проєкту Державного бюджету на 2017 р. і забезпечення його вчасного ухвалення. Про це голова уряду заявив, відкриваючи засідання уряду.

«Ми маємо у вересні внести цей бюджет у парламент. Я би хотів, щоби ми побудували якісний діалог навколо парламенту», – зазначив В. Гройсман.

«Вважаю, що в українському парламенті є багато конструктивних,

професійних народних депутатів, які консолідуються навколо того, щоб закон про Державний бюджет був якісний і був ухвалений у відповідний час», – зазначив він.

Прем'єр-міністр укотре підкреслив, що уряд України внесе в парламент «чесний бюджет».

«Бюджет, який є чесним з двох причин: перше – це реальні доходи, реальні, і відкритий розподіл цих доходів на потреби країни і українських громадян», – підкреслив В. Гройсман.

У проєкті державного бюджету уряд чітко визначив пріоритетні завдання, серед яких: національна оборона і безпека, забезпечення економічного зростання, розвитку інфраструктури, збереження децентралізації влади, підтримка аграріїв та вітчизняного машинобудування, запровадження більш активної енергоефективності. Також один з пріоритетів – сфера освіти, зокрема підвищення заробітних плат вчителям та забезпечення початку змін у системі освіти у кращий бік (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 8.09*).

Прем'єр-міністр України В. Гройсман виступає за формування стратегії розвитку газовидобувної галузі до 2020 р.

«Наше завдання сьогодні – сформувавши стратегічний погляд, концептуальний, як ми йдемо до 2020 р., як ми забезпечимо нашу енергонезалежність, як ми будемо інвестувати у видобуток українського газу, як ми з вами заохотимо місцеві органи влади, я би сказав, територіальні громади, до співучасті у видобутку газу», – заявив голова уряду під час наради з обговорення заходів до підготовки нормативно-правових актів, спрямованих на розвиток газовидобувної галузі та нарощування видобутку, проведеної у рамках робочої поїздки до Харківської області у п'ятницю.

В. Гройсман зауважив, що після прийняття концепції вона буде затверджена на засіданні уряду.

«Наступний крок – це операційний план, який є невід'ємною частиною цієї концепції, де ми будемо чітко у співпраці з парламентом формувати... законодавчу базу там, де потрібно, там де потрібно – публічні рішення уряду», – повідомив він.

Прем'єр-міністр укотре підкреслив, що один з пріоритетів роботи уряду полягає у стимулюванні нарощення власного видобутку газу в Україні.

«Це можливо робити тоді, коли ми чітко уявляємо, які перед нами стоять завдання, які ми маємо можливості та ресурси», – зазначив він.

Голова уряду зауважив, що за 25 років незалежності України нафтогазовий сектор був надзвичайно корумпованим.

«Я думаю, що не одне покоління тих, хто мав відношення до нафтогазового сектору, а особливо паразитування на державних активах здобув серйозні статки, серйозне лоббі в парламенті, щоби все залишилося так, як є, і ніхто нікуди, так би мовити, не рухався. Логіка була така: знищити нашу галузь, зачепитися за контракти з росіянами будь-якою ціною та фактично сісти на голку, на якій сидіти багато років, отримуючи звідти фінансові дивіденди, і все це ціною втрати нашої незалежності», – зазначив він.

Так, протягом 2007–2010 рр. ПАТ «Укргазвидобування» не отримала жодного дозволу на користування надрами на нові перспективні ділянки надр,

зауважив В. Гройсман.

«Фактично, просто знищували можливості України до енергонезалежності. Потім в обмін на так би мовити знижки залишили Чорноморський флот Російської Федерації в Криму. Звідти і втрата тимчасова, і окупація тимчасова Криму, і багато інших потрясінь, тому що наша економіка – ослаблена, ми не маємо і не мали ресурсів для того, щоби зміцнюватися, а на тлі популізму маємо політику руйнації та державної інфраструктури, і економіки», – зазначив він.

Прем'єр-міністр зауважив, що уряд вжив заходів з метою подолання корупції в газовій сфері та відмови від імпорту газу, запровадивши ринкову ціну на газ в Україні, стимулюючи видобуток газу та зменшення його споживання.

«Позиція уряду була наступною: ринкова ціна, абсолютно публічна, зрозуміла, як вона формується. Друга позиція – створення нормальних умов для збільшення видобутку газу державним компаніям, “Укргазвидобування”. При чому, ми не проти приватних компаній, але чесних приватних. І наше завдання на 2020 р. – вийти з тим, щоби ми з одного боку зменшили споживання газу за рахунок енергоефективності, енергоефективних заходів, і ми бачимо потенціал, а з іншого боку, щоби ми наростили власний видобуток таким чином, щоби ми не виводили валюту за кордон і не купляли за кордоном газ, а щоби могли давати собі раду самостійно», – заявив В. Гройсман (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 9.09).

За п'ять років Україна має наростити видобуток власного газу на 7 млрд куб. м, що дасть змогу відмовитися від імпортованого газу та стати енергонезалежною державою. Про це заявив Прем'єр-міністр України В. Гройсман, відкриваючи селекторну нараду з керівниками місцевих органів виконавчої влади з питань соціального захисту населення для обговорення питання житлових субсидій у понеділок.

«Завдання – за п'ять років наростити на 7 млрд куб. м [газу], що є абсолютно реальним, власний видобуток. Через п'ять років ми маємо стати повністю енергонезалежною державою», – заявив В. Гройсман.

Голова уряду нагадав, що минулого тижня відвідав ГПУ «Шебелинкагазвидобування». За його словами, державні підприємства нафтогазової сфери оживають.

«Ми можемо виробляти достатню кількість електроенергії, ми можемо видобувати необхідну кількість газу, і ми можемо за рахунок енергоефективності зменшити споживання і стати енергоефективною країною. У балансі ми зможемо відмовитися від імпортованого газу, а більше того, відмовитися взагалі та перестати бути енергозалежною державою», – підкреслив він.

Прем'єр-міністр нагадав контракт, підписаний у 2009 р., яким було встановлено ціну на газу в розмірі 450 дол. та здійснювався принцип «береш не береш, але маєш платити», а також «Харківські угоди» на виконання цього контракту, коли продовжено було перебування «флоту окупанта» за знижку у 100 дол. на газ.

«Такого більше не буде. Ми будемо нарощувати нашу економічну міць, нашу енергонезалежність, і кожен копійку, яку будемо отримувати в Державний

бюджет, направимо на підтримку українських громадян», – наголосив В. Гройсман (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*. – 2016. – 12.09).

Немає реальних виробничих перешкод, що заважають місцевій владі упорядкувати муніципальні сміттєзвалища та усунути небезпеку, що вони несуть. Про це заявив Прем'єр-міністр України В. Гройсман під час розгляду питання щодо запровадження сервісу «Інтерактивна мапа сміттєзвалищ» та налагодження системи з відходами в Україні на засіданні уряду в четвер.

«Упорядкувати власне сміттєзвалище [для місцевого самоврядування] – взагалі не проблема. Я це говорю, як людина, що мала до цього відношення і упорядковувала це. Не просто говорю, розмірковуючи над цим. Але порядок треба наводити, бо це реальна небезпека», – зазначив В. Гройсман.

Голова уряду навів власний приклад упорядкування сміттєзвалища у Вінниці, коли він був міським головою. Сьогодні це сміттєзвалище є полігоном, де відбувається видобуток газу, відсутні фільтрати, здійснюється сміттєсортування, передбачені можливості під'їзду транспорту, відсутні сторонні запахи. Таке упорядкування вдалося зробити без глобальних інвестицій та допомоги держави, зазначив він.

В. Гройсман зазначив, що не бачить реальних виробничих проблем для того, щоб місцева влада вирішила питання сміттєзвалищ.

«Це можливо. І тут питання відповідальності влади», – зауважив він.

Прем'єр-міністр також відзначив відповідальність громадян, які можуть почати сортувати сміття і не смітити.

«Чисто – не там, де прибирають, а там, де не смітять», – підкреслив він.

Голова уряду також зауважив необхідність об'єднання зусиль усіх необхідних міністерств у реалізації завдання ліквідації проблеми сміттєзвалищ в Україні (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*. – 2016. – 8.09).

Завдяки системі житлових субсидій розмір платежів за житлово-комунальні послуги для українських громадян після встановлення ринкової ціни на газ в Україні буде менший, аніж минулого року.

Про це заявив Прем'єр-міністр України В. Гройсман на селекторній нараді з керівниками місцевих органів виконавчої влади з питань соціального захисту населення для обговорення питання житлових субсидій у понеділок.

Голова уряду навів три приклади розрахунків платежів на житлово-комунальні послуги з урахуванням середньостатистичних показників доходів сімей, розмірів квартир і доходів.

Так, для сім'ї з двох дорослих і дитини, що проживають у 2-кімнатній квартирі площею 50 кв. м та мають дохід у 7 тис. грн, обов'язковий платіж за послуги ЖКГ у 2016 р. буде становити 876 грн. Для порівняння: після підвищення цін на житлово-комунальні послуги у 2015 р. він сягав 1466 грн, у 2016 р. – 2520 грн, але з урахуванням субсидії у 2015 р. він становив 921 грн, а в 2016 р. за новою системою буде становити 876 грн.

Сім'я з чотирьох осіб, двоє з яких – діти, що проживає у подібній квартирі та має дохід у 9968 грн, у 2015 р. з урахуванням субсидії сплачувала за житлово-комунальні послуги 1400 грн, а у 2016 р. буде платити 1332 грн:

«тобто фактично дешевше», – зауважив В. Гройсман.

Для родини з двох осіб-пенсіонерів у двокімнатній квартирі, дохід яких сягає 3800 грн, платіж за комунальні послуги з урахуванням субсидії у 2015 р. становив 407 грн, а у 2016 р. – 387 грн.

«Для українських громадян у зв'язку з тим, що ми ламаємо всі інші корупційні схеми, навіть платіж буде дешевший, ніж це було рік тому, – зазначив В. Гройсман. – Це краща відповідь усім популістам».

За його словами, наступним кроком стане монетизація субсидій, уряд готує рішення щодо впровадження такої системи.

«Наступний етап – монетизація субсидій, монетизація економії субсидій. Якщо люди будуть споживати та економити, усю економію ми маємо перераховувати цим людям коштами. Ми до цього сьогодні готуємося. Ми наведемо порядок у соціальній сфері, ми не повернемося більше ніколи до того, щоб дотувати теплокомуненерго, водоканали, – наголосив Прем'єр-міністр. – Ми перестанемо дотувати тих, хто заробляв шалені кошти, мільярди, і кожную копійку передамо українським громадянам» *(Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 12.09).*

Звернення окремих місцевих рад із закликами щодо зменшення тарифів на комунальні послуги має характер популізму, оскільки розрахунки щодо тарифів здійснюються на місцях і затверджуються самими місцевими радами. Про це заявив Прем'єр-міністр України В. Гройсман під час селекторної наради з керівниками місцевих органів виконавчої влади з питань соціального захисту населення для обговорення питання житлових субсидій у понеділок.

Він зауважив, що розрахунки щодо тарифів на житлово-комунальні послуги роблять місцеві теплокомуненерго, які належать територіальній громаді та якими управляють місцеві ради. У свою чергу місцеві ради, що затверджують інвестиційні програми, штатну чисельність теплокомуненерго, втрати, затверджують ці розрахунки щодо тарифів ЖКГ та передають до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг. НКРЕКП погоджується або не погоджується з поданнями.

«Тому коли ми чуємо з вами, що міські ради, або обласні ради, приймають популістські рішення щодо змін тарифів і цін, то я хочу підкреслити в черговий раз – таким міським радам не треба нікуди звертатися. Вони мають звернутися до своїх комунальних підприємств, до своїх виконавчих органів, до свого заступника мера, голови адміністрації з цих питань, – хай менше тоді закладають інвестиційних складових», – заявив В. Гройсман.

Голова уряду зауважив, що в місцевих бюджетах є можливості компенсувати різницю після встановлення ринкових цін на газ. Разом з тим, він зазначив, що такий шлях стимулює зловживання у газовій сфері.

«Будь ласка, якщо ви бажаєте, що вам краще сіяти корупцію через занижені ціни і робити все для того, щоби збагачувалися ті, хто можуть закрити обладки теплокомуненерго і водоканалам, – це ваш вибір», – зазначив В. Гройсман.

Водночас Прем'єр-міністр висловив сподівання, що відповідальні політики, мери, голови адміністрацій будуть інвестувати ресурси місцевих

бюджетів, зокрема, у нові дороги, дитячі садочки, створення робочих місць та розвиток економіки. «Це мій шлях, я готовий тут вас повністю підтримувати», – зазначив він.

Прем'єр-міністр також зауважив, що місцева влада може проаналізувати власні пропозиції щодо формування тарифів і пояснити громадянам, як вони формуються.

«Ціна на газ є некорупційною, єдиною, ринковою, а все інше – як формується на місцях пропозиції щодо затвердження тарифів – візьміть, будь ласка, проаналізуйте, вийдіть до своїх громадян і скажіть правду, як формується тариф, що ви туди закладаєте, які витрати і все інше», – зазначив він.

«Більше інвестувати треба в модернізацію, у те, щоби гріти не асфальт, а українські домівки, і тоді все стане на свої місця», – наголосив голова уряду (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 12.09*).

Міністр екології та природних ресурсів України О. Семерак, 8 вересня, презентував електронний сервіс «Есотара.gov.ua», який містить інтерактивну мапу сміттєзвалищ України та мобільний додаток із функцією онлайн-сповіщення про виявленні сміттєзвалища.

Метою створення електронного сервісу є проведення оперативної інвентаризація всіх наявних сміттєзвалищ в Україні, як легальних, так і стихійних і нанесення інформації про них на інтерактивну мапу з геолокаційною прив'язкою. «Сервіс буде постійно оновлюватися, окрім місця сміттєзвалища, ми додаватимемо дані про його морфологію, про стан ліквідації», – розповів О. Семерак.

Міністр зауважив, що інформація про місця видалення відходів, яка надходить від місцевих органів влади не відображає повністю ситуацію із відходами в Україні та закликав громадян долучитися до процесу інвентаризації.

«Кожен може зайти на сторінку сервісу, зареєструватися та залишити повідомлення про звалище. Ця інформація оброблятиметься та надсилатиметься у вигляді звернень громадян до відповідних органів», – зазначив О. Семерак.

Також електронний сервіс містить мобільний додаток на базі кількох програмних систем, який дає змогу кожному громадянину України сфотографувати будь-яке сміттєзвалище та надіслати фото на веб-портал Мінприроди.

Отримана інформація буде оперативно опрацьована та нанесена на карту. У разі виявлення стихійних сміттєзвалищ Мінприроди надсилатиме отриману інформацію до органів місцевої влади зі спонуканням їх ліквідувати. Кожен громадянин зможе побачити процес усунення порушень в оновлених статусах, передбачених додатками (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 8.09*).

Міністр юстиції П. Петренко та керівник Національної поліції Х. Деканойдзе підписали Меморандум про співробітництво у сфері боротьби з рейдерськими захопленнями майна та бізнесу.

За словами очільника Мін'юсту, захист права власності є одним із

головних завдань влади, адже це одна з підвалин будь-якої держави.

«Це те, що вимагають від нас українські громадяни. Питання захисту права власності, питання захисту бізнесу є пріоритетними для Міністерства юстиції. І ми постійно рухаємося в цьому напрямі», – зауважив він.

П. Петренко також зазначив: сьогоднішнє підписання Меморандуму – це фіксація тих дій, які Мін'юст та поліція проводять спільно протягом останніх кількох місяців.

«Комісія з розгляду скарг на дії державних реєстраторів при Міністерстві юстиції працює в щоденному режимі. І за всіма фактами, де ми встановлюємо зловживання з боку реєстраторів чи заявників, ми в режимі онлайн передаємо матеріали поліції. Нацполіція в свою чергу в автоматичному режимі опрацьовує отримані матеріали», – заявив міністр юстиції.

Заступник міністра юстиції П. Мороз у свою чергу зазначив, що боротьба з рейдерством має бути комплексною та повинна вестись на трьох напрямках. Перший стосується діяльності судової системи, другий – роботи з прийняття законів законодавчою владою і третій – реалізації ініціатив виконавчої гілки.

«Що стосується законодавчої гілки влади, вже зареєстровано законопроект № 5067, головним нововведенням якого є посилення кримінальної відповідальності рейдерів і всіх, хто причетний до рейдерських захоплень. Стосовно виконавчої влади, це зона відповідальності двох органів – Міністерства юстиції та Національної поліції», – зауважив П. Мороз.

За словами керівника Національної поліції Х. Деканоїдзе, рейдерство є справжньою проблемою для розвитку нашої країни.

«Ми неодноразово говорили: якщо в країні ми як влада не захищатимемо бізнес, то економічне процвітання України не настане, і ми не будемо на одному рівні з іншими цивілізованими країнами», – зауважила очільник Нацполіції.

При цьому вона подякувала міністру юстиції за ефективну та швидку реакцію на всі ініціативи та пропозиції, з якими до Мін'юсту звертається Національна поліція (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 12.09*).

Перший заступник міністра культури С. Фоменко провела зустріч із заступником глави місії Посольства Угорської Республіки в Україні Ласло Чаба Паном.

Під час зустрічі обговорювалося питання активізації культурного співробітництва між двома країнами та зокрема, організації роботи Змішаної українсько-угорської комісії з питань забезпечення прав національних меншин.

Сторони, під час спілкування, погодилися, що першим кроком до пошуку ефективного формату співпраці в рамках Змішаних комісії, стане зустріч співголів Комісії – С. Фоменко та Ф. Гемеші, яку планують провести у першій половині листопада цього року в місті Києві, що дасть змогу напрацювати дієвий план співпраці.

Під час зустрічі також було порушено питання впливу політики децентралізації влади в Україні на забезпечення та підтримку прав національних меншин.

С. Фоменко наголосила, що децентралізація дає змогу більш результативно реагувати на запити місцевих громад, гнучко приймати потрібні

рішення та вирішувати весь комплекс питань на місцях у тісній взаємодії громадян і влади.

Угорську сторону було проінформовано, що зі свого боку, Міністерство культури перебуває у постійному контакті з представниками, як централізованих громадських об'єднань національних меншин, так і безпосередньо з локальними громадськими організаціями (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 12.09).

ПОЛІТИКА

Посол Германии в Украине Э. Райхель не считает, что у канцлера Германии А. Меркель и министра иностранных дел Ф.-В. Штайнмайера существуют разные позиции в отношении решения конфликта на Донбассе (<http://www.segodnya.ua/politics/pnews/u-merkel-i-shtaynmayera-edinaya-poziciya-po-donbassu-posol-frg-v-ukraine-750984.html>).

«Исходя из собственного опыта работы в Берлине могу сказать, что это восприятие не соответствует действительности. Федеральный канцлер и федеральный министр тщательно согласовывают свои действия, равно как и их сотрудники», – сказал он.

Дипломат также отметил, что коммуникация в «нормандском формате» (Германия, Украина, Франция, РФ) проводятся на разных уровнях, как на уровне глав правительств, так и на уровне министров, а также различных чиновников, и было бы невозможно разумно работать, если бы не было тесного сотрудничества.

Э. Райхель рассказал, что визит министров иностранных дел Германии и Франции в Киев состоится в рамках работы в «нормандском формате».

«Визит двух министров происходит в связи с переговорным процессом в рамках “нормандского формата”, поэтому они вдвоем и приезжают. Кроме того федеральный министр Ф.-В. Штайнмайер председательствует в ОБСЕ. Исходя из этого, основные вопросы будут сосредоточены на выполнении минских договоренностей, а также на деятельности наблюдательной миссии СММ ОБСЕ в Украине за прекращением огня на Донбассе», – проинформировал посол (*Сегодня.ua* (<http://www.segodnya.ua/>). – 2016. – 12.09).

Країнам Чорноморсько-Балтійського регіону потрібно говорити про створення нового безпекового блоку, вважає Надзвичайний і Повноважний Посол Р. Безсмертний (<http://ua.112.ua/polityka/krainam-chornomorsko-baltiiskoho-rehionu-potribno-hovoryty-pro-stvorennia-novo-ho-bezpekovo-ho-bloku-bezsmertnyi-337897.html>).

«Без створення нової системи безпеки країн міжмор'я, Європа може розпастися дуже швидко. Тому очевидно, що Україні, Польщі, Литві та інших країнах треба говорити про створення нової системи та нового блоку з військової безпеки. На сьогодні НАТО не є тією системою, яка готова взяти на себе захист країн, які входять і які потенційно можуть бути союзниками. Перевага України в тому, що вона навчилася воювати з агресором, і вона цей

досвід має використовувати. Плюс допомога центральних європейських країн і систему безпеки НАТО для того, щоб забезпечити можливу перспективу, а це прямий вплив на розвиток ситуації в Європі і в США», – говорить Р. Безсмертний (*112 Україна* (<http://ua.112.ua/>). – 2016. – 12.09).

В Верховной Раде началась новая пленарная неделя, но депутаты не спешат возвращаться к голосованию по децентрализации и «особом статусе Донбасса» из-за того, что боятся потерять электорат на Западной Украине, считает политолог В. Небоженко.

«О децентрализации Донбасса и его особом статусе депутаты не договорятся. Потому что те, кто проголосуют за минские соглашения, принципиально не имеют политического будущего в электорате на Западной Украине. Поэтому фракция Народного фронта и П. Порошенко не будет за это голосовать. Ведь никто из них не пройдет на следующих выборах в парламент», – рассказал В. Небоженко.

Также эксперт отметил, что децентрализацию хотели связать с особыми районами Донбасса. Поэтому ее процесс остановился.

«Это колоссальная ошибка администрации Президента П. Порошенко. Они думали, что за счет того, что нужна децентрализация пропустят законы по Донбассу. Общественное мнение было против. Теперь получается, что нет ни децентрализации, ни решения донецких вопросов. Законы о донецких вопросах пока не будут продвигать. Ведь сама Москва сказала, что минский процесс закрывается», – уточнил В. Небоженко (*ГолосUA* (<http://ru.golos.ua/>). – 2016. – 12.09).

До конца 2016 г. и в первой декаде 2017 г. судьба досрочных выборов в Верховную Раду Украины находится в руках действующей власти, считает директор Агентства моделирования ситуаций В. Бала.

«Если власть признает, что руководство НКРЭКУ неправомерно подняло ЖКХ-тарифы, и их нужно снизить, то вряд ли возникнет необходимость выборов», – сказал эксперт.

В то же время В. Бала подчеркнул: сейчас осеннюю ситуацию в политике следует считать такой, которая плохо поддается прогнозированию.

«Я не верю людям, которые утверждают, что досрочные выборы состоятся осенью. Как можно это спрогнозировать? Вот опадание листьев в ноябре спрогнозировать можно. А что касается общественно-политической ситуации в стране, то да, присутствует такой эмоциональный фон и люди могут спровоцировать ряд событий в стране. Однако надо принимать в расчет и внешнюю ситуацию – с конфликтом на Донбассе и западными кредиторами», – высказался эксперт (*ГолосUA* (<http://ru.golos.ua/>). – 2016. – 12.09).

Осенью 2016 г. или весной 2017 г. досрочные парламентские выборы если и состоятся, то только по причине уличных массовых беспорядков. Нардепы же будут противиться перевыборам. Такое мнение высказал заместитель директора Агентства моделирования ситуаций А. Голобуцкий.

По его словам, подготовка почвы для перевыборов точно не будет инициирована представителями украинского парламента.

«Большинство нардепов из ВРУ не хочет перевыборов, потому что не известно, станут ли они снова депутатами...Перевыборы также не нужны Президенту П. Порошенко, потому что сейчас его карьера на посту главы государства достигла экватора. Период обещаний остался позади и от него ждут изменений, действий. Но рейтинг его падает и потому если перевыборы состоятся, его фракция в парламенте будет наименьшей», – описал ситуацию эксперт.

При этом он уточнил, что уличные бунты как раз могут так повернуть политическую ситуацию, что придется проводить досрочные парламентские перевыборы.

«Депутаты не смогут инициировать выборы, а улица сможет», – прогнозирует А. Голобуцкий, поясняя, что недовольство граждан повышением ЖКХ-тарифов может стать причиной митингов массовых беспорядков (ГолосUA (<http://ru.golos.ua/>). – 2016. – 12.09).

После президентских выборов в США Украина должна вернуться к вопросу о создании переговорной группы в «будапештском формате» для решения вопроса установления мира в стране, прекращения войны в Донбассе и возвращения Крыма. Об этом заявила Ю. Тимошенко.

Политик считает «стратегической ошибкой» всех президентов, правительств и парламентов Украины предоставления разрешения России на размещение Черноморского флота в Крыму, а также отсутствие в Крыму эффективных государственных программ в социальной, культурной, образовательной сферах.

Ю. Тимошенко выразила сожаление по поводу того, что ни президенты-главнокомандующие, ни министры обороны «не смогли просчитать риски», а мировое сообщество, заставив Украину отказаться от ядерного оружия, «пренебрегло своими гарантиями и обязанностями в отношении украинского народа» (Подробности (<http://podrobnosti.mk.ua/>). – 2016. – 12.09).

В Опозиційному блоці вимагають провести негайний аудит проекту «Стіна» за участю авторитетних міжнародних аудиторських компаній. Про це сказав народний депутат від «Оппоблока» М. Скорик (<http://ua.112.ua/suspilstvo/opoblok-vymahaie-provesty-nehainyi-audit-proektu-stina-337955.html>).

«Рівно два роки тому Кабмін виділив перші 100 млн грн на розпіарений проект “Стіна”, який, за словами його ініціаторів, мав стати потужною загороджувальною спорудою на кордоні з Росією, а за фактом виявився звичайною ямою з сіткою, якій люди на дачі загороджують курей. Наша партія вимагає від влади провести негайний аудит цього проекту за участю авторитетних міжнародних аудиторських компаній», – сказав М. Скорик.

Він підкреслив, що влада зобов’язана призупинити фінансування цього проекту, поки незалежні міжнародні компанії не проведуть аудит ефективності використання державних коштів.

За словами народного депутата, на «Стіні» наживаються ділки від влади, які збивають собі мільйонні статки. Він нагадав, що Генпрокуратура вже знайшла розкрадання на суму 1,8 млн грн при будівництві прикордонних укріплень «Стіна». «Але всі розуміють, що це лише тисячна частка всіх розкрадених коштів. Адже те, що за фактом побудовано, і те, які суми на це виділялися – говорить про величезну крадіжку», – зазначив політик.

Народний депутат угледів ознаки корупції у вимозі депутатів від «Народного фронту» виділити на цей проект ще 4 млрд грн (*112 Україна* (<http://ua.112.ua/>). – 2016. – 12.09).

Кримські татари не будуть брати участь у виборах у Державну думу Росії, які відбудуться 18 вересня в Криму. Про це повідомив заступник голови меджлису кримськотатарського народу І. Умеров (<http://ua.112.ua/polityka/krymski-tatary-ne-budut-holosuvaty-na-vyborakh-do-derzhdumy-rf-umerov-337728.html>).

«Однозначно більшість кримських татар участі у виборах брати не будуть. Ми їх до цього закликаємо. Організація виборів на окупованих територіях призведе до того, що вибори по всій РФ доведеться визнавати недійсними. А це величезні витрати», – сказав він (*112 Україна* (<http://ua.112.ua/>). – 2016. – 12.09).

Запрет на участие в голосовании на выборах Госдумы РФ для россиян в Украине может «ударить бумерангом» и по самому Киеву, заявила глава Центральной избирательной комиссии России Э. Памфилова (<http://www.segodnya.ua/politics/pnews/ukraina-mozhet-poluchit-neozhidannyu-otvetnyu-udar-za-reshenie-poroshenko-po-vyboram-glava-cik-rf-750906.html>).

«Надеюсь, что украинские власти изменят свою позицию, поскольку эта ситуация может ударить бумерангом и по самой Украине самым неожиданным образом... Но на всякий случай мы организовали также участки для голосования в приграничных с Украиной странах с их согласия», – сказала она.

Как известно, 18 сентября состоятся очередные выборы в российский парламент – Государственную думу. При этом впервые выборы пройдут и в Крыму: аннексированный полуостров в Москве будут представлять четыре депутата (*Сегодня.ua* (<http://www.segodnya.ua/>). – 2016. – 12.09).

В. Портников в своей статье «Приднестровский “форпост” и украинская стабильность» заявляет, что указ так называемого президента Приднестровской Молдавской республики Е. Шевчука «О реализации итогов республиканского референдума», объявляющий о присоединении республики к Российской Федерации может иметь плохие последствия для Украины.

Журналист объясняет, что в таком случае ПМР станет еще одним центром для дестабилизации украинского юга, прежде всего – Одесской области. «В. Путин будет устраивать там маневры ВС РФ, называя их маневрами вооруженных сил Приднестровья», – пишет блогер. В. Портников резюмирует, что, учитывая географическое положение Украины, для нее в этой

ситуации оба варианта являются плохими. Журналист резюмирует, что указ Е. Шевчука – не простой документ, а предвестник возможной войны (*Replyua* (<http://replyua.net/>). – 2016. – 11.09).

Радикальна партія, «Батьківщина» та «Опозиційний блок» найменше серед парламентських партій підтримують реформу децентралізації. Про це повідомляється на сторінці Комітету виборців України у Facebook з посиланням на результати дослідження КВУ в рамках моніторингу виконання парламентськими фракціями виборчих програм і публічних обіцянок – «Дослівно».

Дослідження охоплювало період із 27 листопада 2014 р. по 8 вересня 2016 р. Комітет нагадує, що за час роботи Верховної Ради VIII скликання в рамках реформи децентралізації було прийнято 12 законів. Ще п'ять законопроектів було прийнято в першому читанні.

Найактивніше підтримували відповідні законодавчі акти народні депутати «Народного Фронту» та Блоку Петра Порошенка. У середньому «за» голосували 83 та 73 % депутатів відповідно. Менш активно сприяли децентралізації депутати «Самопоміч»: у середньому 68 % «за». У Радикальній партії Олега Ляшка показник підтримки реформи становить 58 %. «За» голосували менше половини депутатів ВО «Батьківщини» (46 %) та третина депутатів «Опозиційного блоку» (32 %) (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua/>). – 2016. – 12.09).

ЕКОНОМІКА

Заместитель главы НБУ Д. Сологуб утверждает, что продолжение сотрудничества с МВФ – это не только пополнение международных резервов. Это залог проведения реформ, без которых не будет устойчивого роста экономики.

По словам Д. Сологуба, если совет директоров одобрит второй пересмотр программы, для Украины откроется доступ к финансированию от других международных доноров и частных инвесторов. Поступление денег от них благоприятно скажется на платежном балансе и будет стимулировать экономический рост. Положительное решение Фонда устраним давление на валютный рынок и снизит волатильность курса гривни. По его словам, первые признаки этого наблюдаются в течение последних дней.

Совет директоров МВФ рассмотрит вопрос возобновления сотрудничества с Украиной 14 сентября (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/09/08/24101651/>). – 2016. – 8.09).

Национальный банк расширил перечень оснований для проведения проверок соблюдения банками требований валютного законодательства. Регулятор несколько изменил порядок их проведения. Об этом говорится на сайте НБУ.

Теперь, если в Нацбанк поступила информация о потенциальных

нарушениях в сфере финмониторинга, или информация о совершении банком рискованной деятельности, регулятор может провести проверку.

В рамках проверки, Нацбанк может получить доступ к электронным документам банков, их копиям и получать копии электронных документов на бумажных носителях. Регулятор утверждает, что это решение позволит более широко использовать современные технологии проверки, так как ранее при проверках проверялись только документы на бумажных носителях (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/09/08/24101247/>). – 2016. – 8.09).

Антимонопольный комитет разрешил холдинговой компании Альфа-Групп АВН Holdings, опосредованно владеющей Альфа-Банком, приобрести 100 % акций Укрсоцбанка. Об этом говорится в сообщении ведомства.

Антимонопольный комитет провел исследование и установил, что совокупная доля участников концентрации по итогам 2014–2015 гг. и I квартала 2016 г. составила 7 % от общего размера активов банковской системы Украины, а на любом из сегментов рынка банковских услуг она была ниже 24 %.

АМКУ отметил, что украинский рынок банковских услуг – высококонкурентный, и большинство опрошенных экспертов (Национальный банк, Независимая ассоциация банков и Европейская бизнес ассоциация) ответили, что не видят негативных последствий от осуществления этой сделки. Антимонопольное ведомство добавляет, что по информации самих заявителей, концентрация положительно скажется на конкуренции на рынке банковских услуг, поскольку ее участники могут составить конкуренцию наиболее мощным игрокам.

«Ожидаются следующие положительные последствия осуществления концентрации: банковская система Украины получит большой и высококонкурентный банк, что должно положительно сказаться на ее стабильности; потребители получают доступ к более широкой сети отделений и банкоматов, а также к современным, совершенным и инновационным продуктам и услугам; удельный вес основных показателей деятельности банка в целом не будет превышать 10 % от общего объема банковской системы», – указывает АМКУ. В январе 2016 г. АВН Holdings, который опосредованно владеет 100 % акций Альфа-Банка, и UniCredit Group объявили о подписании соглашения о передаче 99,8% акций Укрсоцбанка в обмен на миноритарную долю владения в АВНН в размере 9,9 % (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/09/09/24106438/>). – 2016. – 9.09).

Украина возобновила импорт газа из Польши. Об этом на своей странице в Facebook сообщил глава пресс-службы ПАО «Укртрансгаз» М. Билявский. «Сегодня (12 сентября) возобновлен импорт газа из Польши, режим – 4,25 млн куб. м, загруженность коридора – 99 %», – говорится в сообщении. Как отмечается, аварийно-восстановительные работы по ликвидации разгерметизации газопровода, произошедшей в пятницу утром, были закончены сверхурочно, в ночь с субботы на воскресенье (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/384258/ukraina-opyat-nachala-importirovat-gaz-iz-polshi>). – 2016. – 12.09).

В рамках будапештского заседания рабочей Группы высокого уровня CESEC состоялось подписание Меморандума о взаимопонимании с греческим, болгарским и румынским операторами.

Об этом сообщает на своем сайте ПАО «Укртрансгаз».

«Сегодня в Венгрии одним из результатов будапештского заседания рабочей “Группы высокого уровня CESEC” по развитию газотранспортной инфраструктуры в Центральной и Юго-Восточной Европе стало подписание Меморандума о взаимопонимании между ПАО “Укртрансгаз” и операторами ГТС Греции (DESFA S. A.), Болгарии (Bulgartransgaz EAD) и Румынии (NGTC TRANSGAZ S. A.)», – говорится в сообщении.

Указанный документ касается согласования плана действий по созданию между этими странами газотранспортного коридора, который будет работать в двух направлениях, отмечают в «Укртрансгазе» (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/384245/ukrtransgaz-podpisal-memorandum-s-yuzhnoevropejskimi-partnerami>)). – 2016. – 12.09).

Государственная газодобывающая компания «Укргазвыдобування» планирует в сентябре запустить производство дизельного топлива экологического класса Евро-4 на мощностях Шебелинского газоперерабатывающего завода.

Об этом сообщил директор по коммерческим вопросам компании С. Федоренко.

«В сентябре этого года мы выпустим дизельное топливо Евро-4, и оно попадет на рынок», – сказал С. Федоренко.

По его словам, стоимость модернизации Шебелинского завода для увеличения класса дизтоплива составила 80 млн грн.

Также он сообщил, что на недавних торгах компания реализовала две партии бензина А-95 (200 т) экологического класса Евро-5.

«Цена реализации нас устроила. В первых торгах она была выше цены А-95 Евро-4 на 500 грн/т, а во вторых торгах – на 800 грн/т», – сказал С. Федоренко, подчеркнув, что бензин более высокого качества продается по высшей цене. По словам менеджера, компания полностью перешла на производство бензина А-95 класса Евро-5 (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/384229/ukrgazvydobuvannya-budet-vypuskat-diztoplivo-klassa-evro-4>)). – 2016. – 12.09).

До конца текущего года ГП «Антонов» завершит строительство самолета-демонстратора Ан-132D по контракту с заказчиком из Королевства Саудовской Аравии.

Об этом сообщил президент компании А. Коцюба на странице в Facebook.

Как сообщает А. Коцюба, самолет Ан-132D построен без участия российских компаний, а в следующем году планируется завершить программу замещения российских комплектующих, которую компания начала летом 2015 г.

«Соответствующие договоренности с поставщиками из стран Европы, Канады, США и Украины уже достигнуто. После этого будет налажено серийное производство новых самолетов. В том числе, начнется постройка серийных Ан-178», – сообщил А. Коцюба.

Президент ГП «Антонов» добавил, что в настоящее время компания реализует программу модернизации парка транспортников Ан-124-100, которые эксплуатируются в составе «Авиалиний Антонова». Сейчас самолеты оснащаются системами и оборудованием производства канадской компании СМС Electronics (*Крылья* (<http://www.wing.com.ua/content/view/16729/38/>). – 2016. – 12.09).

Госпредприятие «Антонов» обеспечит по заказу Министерства обороны строительство трех реактивных Ан-148 нового поколения.

Об этом сообщил президент предприятия А. Коцюба.

«До конца года мы выйдем на подписание контракта на постройку трех Ан-148 для Министерства обороны», – сказал А. Коцюба.

Он уточнил, что в рамках госзаказа планируется постройка штабного, морского патрульного и санитарного варианта Ан-148. Передача заказчику первого самолета намечена на 2017 г.

Президент «Антонова» отметил, что сроки передачи еще двух самолетов будут зависеть от финансирования (*Крылья* (<http://www.wing.com.ua/content/view/16712/38/>). – 2016. – 8.09).

Конотопский авиаремонтный завод «Авиакон», входящий в состав госпредприятия «Укроборонпром», готов передать украинской армии три новых ударных вертолета Ми-24ПУ1, – сообщает пресс-служба ГП.

Работы над созданием воздушных машин были выполнены в рамках госзаказа для армейской авиации. «Ми-24ПУ1 полностью соответствуют всем требованиям современной войны, оснащенные передовой электроникой, эффективной системой защиты и мощным вооружением», – заявил глава «Укроборонпрома» Р. Романов.

При разработке вертолета специалисты установили на него современный комплекс защиты АДРОС, который сможет сбивать с курса ракеты с тепловым наведением. Благодаря этому техника защищена от переносных зенитно-ракетных комплексов типа «Игла» и Stinger, а также ракет «воздух-воздух» типа Р-60 и Р-73.

Для уничтожения противника Ми-24ПУ-1 оснащен сверхмощной 30-мм автоматической пушкой и разнообразным ракетным вооружением, включая высокоточные противотанковые управляемые ракеты.

На ударный вертолет установлены новые отечественные двигатели. Кроме того, возможности воздушной машины значительно расширились благодаря современным прицельным и навигационным комплексам, которые позволяют эффективно решать задачи даже в полной темноте (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/384243/ukroboronprom-peredast-armii-novye-udarnye-vertolety>). – 2016. – 12.09).

ОАО «Турбоатом» 5 сентября заключил соглашение с компанией «A.D.Tubi Inossidabili S.p.A» (Италия) о поставке труб на 4,16 млн евро, или около 123,94 млн грн.

Об этом сообщается в системе «Прозорро».

До мая 2017 г. поставят почти 181 тыс. штук сварных труб из аустенитной стали марки TP316L (EN1.4435, PRE> = 27 единиц) по стандарту ASTM A249/A249M-10a. Речь идет о стали, аналогичной марке 03X17H14M3.

Тип 23x0,5x9000мм стоит 22,37 евро, а 23x1,0x9000мм – 43,92 евро за штуку.

Итальянский производитель «A.D.Tubi Inossidabili S.p.A» не впервые получает заказ «Турбоатома». В 2011 г. он выиграл тендер на поставку сварных прямошовных труб высокой точности из нержавеющей стали на 3,89 млн евро (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/384259/turboatom-zakazal-italyantsam-stalnyh-trub-na-4-milliona-evro>)). – 2016. – 12.09).

Рост цен в Украине продолжает замедляться: по итогам августа инфляция снизилась до 4,5 % к декабрю 2015 г., тогда как еще в июле она составляла 4,8 %. В месячном же исчислении Госстат еще с начала лета фиксирует дефляцию – за август цены упали на 0,3 %.

Впрочем, дешевет в Украине в основном подверженная сезонным колебаниям продукция. Продукты питания потеряли в стоимости 1 %, причем единственное серьезное проседание цен наблюдается только в категории овощей и фруктов – на 10,8 и 5,1 %, соответственно.

Остальные виды продуктов подешевели не больше чем на 0,8 %, а большинство и вовсе возросли в цене.

Снизилась и расценки на одежду и обувь (3,3 %): на летние коллекции производители расходуют меньше тканей, фурнитуры и т. д.

Также слегка подешевело образование (–0,2 %), и товары для дома (–0,1 %).

Товары же из других категорий только росли в цене. Сильнее всего подскочили расценки на алкоголь и табак – на 2,4 % за месяц.

Жилье и коммунальные услуги подорожали на 0,7 %, в августе серьезно выросли тарифы на поставки воды (+8,7 %) и канализацию (+10,3 %).

Становится ощутимей для кошелька и медицина – на фоне небольшого удешевления лекарств (–0,1 %), амбулаторные услуги поднялись в цене на 0,6 %.

Рестораны и отели обходятся теперь также на 0,6 % больше, чем в июле, а транспорт прибавил в цене 0,2 % (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/384196/v-avguste-tseny-padali-iz-za-sezonnyh-produktov-i-odezhdy>)). – 2016. – 11.09).

Загальний обсяг капітальних інвестицій, освоєних у агропродовольчих секторах економіки за перше півріччя 2016 р., досяг рекордного за всю історію незалежної України темпу приросту – 58,6 %.

Про це повідомив завідувач відділу інвестицій Національного наукового

центру «Інститут аграрної економіки», к. е. н. М. Кісіль.

За даними Державного комітету статистики України, загальний обсяг капіталовкладень у ці сектори економіки становить 24,1 млрд грн. Це на 8,9 млрд грн перевищило показник відповідного періоду минулого року.

«При цьому 81,6 % цього приросту вкладень було забезпечено в сільському господарстві, зазначив вчений. Тут обсяги інвестицій за січень – червень цього року порівняно з аналогічним періодом минулого року зросли на 73,8 %», – йдеться в повідомленні.

Приріст капітальних інвестицій у лісовому та рибному господарствах становив лише 0,8 %, а у виробництві харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів – 18,4 %. «Це говорить про наявність пріоритетів у розвитку виробництва різних видів агропродовольчої продукції», – зауважив експерт.

За оцінками науковців Інституту аграрної економіки, понад 96 % інвестицій у першому півріччі 2016 р. були спрямовані у сільське господарство. (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/investicii-v-apk-zrosli-na-60>). – 2016. – 8.09).

Нещодавно призначений посол Казахстану в Україні Ордабай С. заявив про необхідність розширення товарообігу між двома братніми державами.

Про це йшлося під час Національного форуму ICC Ukraine, передає Agronews.

Казахстан у цьому році, як і Україна, відзначає 25-річчя свого суверенітету. За цей час країна залучила 226 млрд дол. прямих інвестицій. «Українська продукція в Казахстані традиційно затребувана, і її більше ніж білоруської. Товарообіг між країнами раніше становив близько 5 млрд дол. Але на сьогодні він скоротився до 2 млрд дол. Такий стан речей не відповідає потенціалу торгово-економічних відносин між Україною та Казахстаном. Тому однією з пріоритетних задач на сьогодні є розширення товарообігу між двома країнами. Зараз 54 % від усього зовнішнього товарообігу у Казахстані припадає на країни ЄС і становить приблизно 55 млрд дол.», – сказав він.

Також С. Ордабай проінформував, що Казахстан планує розвивати свою економіку завдяки відходу від сировинної залежності та виробництву продукції з великою доданою вартістю, розвитку високотехнологічного виробництва (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/kazahstan-planue-poglibiti-spivrobotnictvo-z-ukrainou>). – 2016. – 12.09).

Для експорту українського борошна найбільш перспективними регіонами є африканські країни: Лівія, Ангола, Нігерія, а також країни Близького Сходу (Сирія, Ірак).

Про це заявив радник голови ПАТ «Аграрний фонд» С. Сакіркін.

«Україна в 2014/15 МР відвантажила в Африку 2 % від загального обсягу експорту борошна, у 2015/16 МР – 8 %. Зростання очевидне, але цього вкрай мало. Ми ще маємо можливість завоювати частину цього величезного ринку», – вважає експерт (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/kraini-afriki-ta-blizkogo-shodu-e-najperspektivnisimi-dla-ukrainskogo-borosna>). – 2016. – 12.09).

Згідно з маркетинговим дослідженням «Ринок соняшникової та сафлорової олії в Україні», проведеного компанією Alliance Capital Management, лідерами виробництва стали такі області: Одеська (308 тис. т), Запорізька (300 тис. т), Кіровоградська (252 тис. т), Вінницька (201 тис. т), Харківська (168 тис. т), Дніпропетровська (151 тис. т), Полтавська (124 тис. т) і Херсонська (114 тис. т). Найбільші темпи зростання виробництва було зафіксовано в Дніпропетровській області.

Як показує аналіз ринку, Україна входить у трійку найбільших у світі виробників і експортерів соняшникової олії. Світовий експорт соняшникової олії в 2015/16 становитиме 7,48 млн т. З них 4,1 млн припадає на Україну.

У дослідженні наголошується, що в першому півріччі поточного року на українському ринку рослинної олії був реалізований великий інвестиційний проект – компанія Bunge Ukraine (входить в американську групу Bunge і володіє одним з найбільших зернотрейдерів Сантрейд і Дніпропетровським МЕЗ, який випускає соняшкову олію під торговою маркою «Олейна») закінчила будівництво та ввела в експлуатацію в Миколаївському морському порту свій другий великий виробничо-перевантажувальний комплекс, що містить у собі олійний термінал і один з найбільших у країні завод з виробництва рослинної олії. Обсяг інвестицій в цей проект становить 180 млн дол.

Також в маркетинговому дослідженні говориться, що в липні 2015 р. компанія Allseeds побудувала недалеко від порту «Південний» великий олійноекстракційний завод Allseeds Black Sea, потужністю переробки 700 тис. т насіння соняшнику на рік. Завод будували 1,5 року. За п'ять років компанія планує збільшити потужності переробки насіння на цьому заводі в чотири рази. Обсяг інвестицій в будівництво заводу становили 200 млн дол., а в розширення потужностей планується витратити ще близько 400 млн дол.

Роком раніше Allseeds з метою скорочення витрат на логістику побудувала на території порту «Південний» термінал з власною залізничною гілкою та можливістю зберігання 42 тис. т рослинної олії. Будівництво тривало дев'ять місяців, технічний аудит здійснювала голландська компанія Tebodin. На терміналі встановлено обладнання компаній Harburg Freudenberg (Німеччина), Buhler (Швейцарія), Andreotti Impianti (Італія), Westfalia (Німеччина), Bosch (Німеччина), також встановлено енергозберігаюче бойлерні обладнання, яке працює на лущинні соняшнику, бельгійської компанії Vynske. Термінал дав змогу компанії економити до 600 тис дол. При перевалці 30 тис. т рослинної олії в один танкер.

Основні характеристики терміналу: резервуари для зберігання – чотири бокси 5000 куб. м, вісім боксів 3000 куб. м, три бокси 300 куб. м; розвантажувальні потужності – автомобільна лінія 3 тис. т у день, залізнична лінія 2 тис. т на добу; відвантажувальні потужності – швидкість портової завантаження 800 т/год, довжина судна до 250 м, ємність навантаження до 100 тис. т. У 2016 р. компанія планує збільшити потужності свого елеватора до 120 тис. т. Компанія інвестує в це розширення 5 млн дол. Постачальником конструкцій обрана китайська компанія Jiangsu Muyang Group (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ua/news/-/384131/ukrayina-uvijshla-do-trijky-najbilshyh-vyrobnykiv-i-eksporteriv-oliyi>). – 2016. – 9.09).

Група компаній «Агроліга» починає будівництво сучасного олійноекстраційного заводу з переробки соняшнику.

Про це згідно з повідомленням групи на Варшавській фондовій біржі пише AgroPortal.

Потужність переробки планується на рівні 170 тис. т соняшнику на рік. Перша черга заводу, що забезпечує переробку 100 тис. т у рік, буде введена в експлуатацію вже у вересні – жовтні 2017 р.

Крім того, після детального фінансового аналізу проекту та всебічної перевірки бізнес-процесів «Райффайзен банк “Аваль”» (входить до групи Raiffeisen Bank International Holding AG, Австрія) прийняв рішення кредитувати ГК «Агроліга» в повному обсязі для здійснення нового проекту.

Структура фінансування проекту буде змішаною – як за рахунок використання власних коштів, так і за рахунок залучення зовнішніх джерел фінансування.

Наразі погоджено генеральний план будівництва, проведені тендери на поставку обладнання та проведення будівельно-монтажних робіт (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/agroliga-pobudue-olijnoekstracijnij-zavod-z-pererobki-sonasniku>). – 2016. – 12.09).

Аграрії засіяли озимим ріпаком 83 % від запланованих площ. Про це під час засідання уряду повідомив міністр аграрної політики та продовольства Т.Кутовий.

Міністр додав, що озимим ріпаком засіяно більше 600 га.

«На сьогодні всього 2 % площ (цукрових буряків) оброблено, але середня врожайність доволі пристойна. Я думаю, що ми будемо мати по цукровому буряку також нормальні результати», – сказав Т. Кутовий (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1600423-ozimim-ripakom-zasiyano-83-zaplanovanikh-plosch-t-kutoviy>). – 2016. – 8.09).

З початку року залізницями України перевезено 18,5 млн т зернових вантажів, що більше на 6,9 % порівняно з аналогічним періодом 2015 р.

Про це повідомляє прес-служба «Укрзалізниці».

Середньодобове навантаження зерновозів становить 1124 вагонів – це більше минулорічного результату на 58 вагонів.

За даними «Укрзалізниці», у структурі зернових вантажів 61 % займає насіння кукурудзи, 29 % – пшениця, 5 % – насіння технічних культур.

Крім того, на експорт до портів відправлено 16,9 млн т (+4,5 % до результату минулого року). Основними країнами прямування українського зерна були Швейцарія, Туреччина, КНР, Єгипет, Німеччина.

Робочий парк зерновозів в Україні становить 12,95 тис. вагонів, з них інвентарних – 10 тис. вагонів, власних – 2,9 тис. Найвної кількості зерновозів достатньо, щоб щомісячно перевозити 2,5 млн т зерна та зернових вантажів (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/ukrzalznica-zbilsila-obsagi-perevezenna-zerna-na-69>). – 2016. – 12.09).

Обсяги переробки насіння льону в Україні в липні 2016 р. досягли позначки в 547 т, що перевищує рівень того ж місяця 2015 р. на 375,65 %.

Про це пише «ПроАгро».

За підсумками жовтня – липня поточного маркетингового періоду українські підприємства переробили 11,1 тис. т насіння культури, перевищивши тим самим результати аналогічного періоду попереднього року майже в два рази (+93,11 %). Не змогло перервати позитивну тенденцію в галузі навіть тривале зниження обсягів переробки, що спостерігається вже п'ятий місяць поспіль. Зокрема, лише за останній місяць звітного періоду переробка просіла на 26,3 %.

Що стосується продуктів переробки насіння льону, то тенденції виробництва і олії, і шроту загалом відповідають тенденціям загальної переробки культури, відхиляючись у динаміці не більш ніж на 5 %. Загалом, за жовтень – липень 2015/16 МР вітчизняні виробники переробили 2 тис. т лляної олії та 3,3 тис. т шроту.

Значне збільшення обсягів переробки насіння олійного льону зобов'язане зростанню виробництва культури – в 2015/16 МР урожай олійної досяг рекордних 68,47 тис. т (+66 % порівняно з 2014/15 МР), що і призвело до поживлення ринку. Домогтися небувалого для галузі результату виробникам дозволили збільшення площ під культурою до 62,15 тис. га (+82,1 %) і висока врожайність олійної (11 ц/га) (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/ukraina-narostila-obsagi-pererobki-nasinnalonu>). – 2016. – 8.09).

3 6 вересня 2016 р. набрав чинності наказ МОЗ від 6 серпня 2013 р. № 695 «Про затвердження Параметрів безпеки м'яса птиці».

Про це повідомляє «ЮрЛіга».

У наказі визначені допустимі рівні токсичних елементів у м'ясі птиці, у тому числі напівфабрикатах, субпродуктах, ковбасних та ін. виробках з використанням м'яса птиці, консервах з м'яса птиці та інших подібних продуктах.

Крім того затверджено мікробіологічні показники та максимально допустимий рівень фармакологічно активних речовин у частинах тушок птиці.

Згідно з наказом, відповідні пункти Медико-біологічних вимог і саннорм якості продовольчої сировини і харчових продуктів (наказ від 1 серпня 1989 р. № 5061-89) більше не застосовуються на території України (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/v-ukraini-nabuli-cinnosti-novi-parametri-bezpeki-masa-ptici>). – 2016. – 8.09).

Станом на 9 вересня в Україні вироблено 45,3 тис. т цукру.

Про це повідомляє прес-служба асоціації «Укрцукор».

З початку сезону перероблено 381,1 тис. т цукрових буряків. За добу перероблено 55,5 тис. т цукрових буряків і вироблено 7,5 тис. т цукру.

На сьогодні в Україні працює 14 цукрових заводів, які розташовані у Вінницькій, Волинській, Кіровоградській, Київській, Львівській,

Полтавській, Тернопільській та Черкаській областях (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/zavodi-vze-virobili-45-tis-tonn-cukru>)). – 2016. – 12.09).

Україна у січні – серпні 2016 р. експортувала меду на 43,4 млн дол., або 23,4 тис. т.

Про це повідомляє Державна фіскальна служба України.

Найбільшим імпортером українського меду залишається Німеччина – 17,6 млн дол., що становить 40,6 % від загального експорту. На другому місці – США (8,6 млн, 18,8 %), третє місце зайняла Польща (7,2 млн, 16,6 %) (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/ukraina-zbilsila-eksport-medu>)). – 2016. – 8.09).

За вісім місяців поточного року Україна експортувала 32,7 тис. т шоколаду на 73 млн дол.

Про це повідомляє Державна фіскальна служба.

Основними ринками, як і раніше, залишаються Казахстан (13,6 млн дол.), Грузія (5,5 млн дол.) та Білорусь (5,4 млн дол.).

Водночас імпорт становить 8,8 тис. т на 39 млн дол. Найбільша частка імпорту належить Польщі – 36,9 %, або 14,3 млн дол. На другому місці Німеччина – 16,2 % (6,3 млн дол.), третьому – Нідерланди – 15,3 % (5,9 млн дол.) (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/ukrainski-virobniki-eksportovali-327-tis-tonn-sokoladu>)). – 2016. – 7.09).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ

СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Национальный банк за январь – август 2016 г. 101 раз предоставлял временный доступ к документам в рамках расследования банковских уголовных правонарушений. Об этом сообщается на сайте регулятора.

Регулятор сообщает, что в августе такой доступ предоставлялся 21 раз. Это вдвое больше, чем в июле – 11 раз. В том числе, по инициативе: Генеральной прокуратуры – 13 раз; Национального антикоррупционного бюро – пять раз; Национальной полиции – один раз; СБУ – два раза.

В августе больше всего возросло количество постановлений суда, по которым Национальным банком предоставлен доступ к документам Генеральной прокуратуре. Запросов на такой доступ от ГПУ в августе Нацбанк получил в 6,5 раз больше чем в июле, тогда только два раза.

«Увеличение отработанных определений суда свидетельствует о росте количества уголовных производств касательно правонарушений, осуществленных в банковской сфере, в том числе уголовных производств, зарегистрированных Генеральной прокуратурой», – отметила и. о. заместителя главы НБУ Е. Рожкова.

По ее словам, Нацбанк надеется, что правоохранительные органы в ближайшее время смогут довести до суда резонансные дела о доведении до

банкротства банков их собственниками и руководителями (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/09/12/24139575/>)). – 2016. – 12.09).

Фонд гарантирования физических лиц на протяжении прошлой недели продал активы 24 неплатежеспособных банков на 82,87 млн грн. Об этом говорится в сообщении Фонда.

Из них 58,46 млн грн Фонд получил в результате продажи основных средств банков, 23,68 млн грн – от реализации прав требования по кредитам и 0,72 млн грн – от продажи имущества банков-банкротов.

Остаток суммы – 0,01 млн грн – ФГВФЛ получил от продажи других активов – картин, монет и др.

На протяжении прошлой недели основные средства банка «Финансы и кредит» Фонд продал за 33,5 млн грн, банка «Надра» – за 10,69 млн грн, Радикал Банка – за 1,75 млн грн, ВиЭйБи Банка – за 0,12 млн грн, Промэкономбанка – за 0,12 млн грн, банка «Велес» – за 0,12 млн грн и Интеркредитбанка – за 0,01 млн грн.

Активы Форум Банка ФГВФЛ продал за 30,17 млн грн, Дельта Банка – 3,48 млн грн. Права требования по кредитам, выданным банку «Киевская Русь», Фонд продал за 1,68 млн грн, Энергобанка за 0,50 млн грн (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/09/12/24139835/>)). – 2016. – 12.09).

Фонд гарантирования вкладов физических лиц назначил начальную цену неплатежеспособного Держзембанка в 155 млн грн. Об этом говорится на сайте ФГВФЛ.

По данным Фонда, у банка нет клиентов и региональных отделений. Банк арендует отделение центрального офиса, а единственный источник дохода – субординированный долг на 10 млн грн, привлеченный от госкомпании «Аграрный фонд Украины» на период до 2018 г.

Банк не имеет кредитного портфеля. Основная часть активов банка – уставный капитал, размещенный на корреспондентском счету в «Укргазбанке» на сумму 133,6 млн грн. Основные средства банка оцениваются в 5 млн грн. Они представлены современной компьютерной техникой и мебелью.

За шесть месяцев 2016 г. банк получил 9,1 млн процентных доходов. За этот период процентные и административные расходы были на уровне 7,8 млн грн. Прибыль до налогообложения составила 1,3 млн грн.

Банк соответствует все нормативам и не требует докапитализации.

На покупку банка могут претендовать предварительно квалифицированные лица, имеющие право на участие в выведении неплатежеспособных банков с рынка. На сегодняшний день – это БТА Банк, Укрсоцбанк, Таскомбанк, ПУМБ, Альфа Банк, Банк Кредит Днепр (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/09/08/24092009/>)). – 2016. – 8.09).

Агроніприємства залучили 3,7 млрд грн кредитів під польові роботи. Про це повідомив міністр аграрної політики та продовольства Т. Кутовий.

«3,7 млрд грн наразі залучено (кредитів під осінньо-польові роботи), з

них 41 % від потреби», – сказав міністр.

Т. Кутовий додав, що прогнозний експорт зернових становить 38,9 млрд т.

Нагадаємо, проблем з забезпеченням аграріїв паливо-мастильними матеріалами наразі немає (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/fermeri-zalucili-37-mlrd-grn-kreditiv-pid-polovi-roboti>). – 2016. – 8.09).

Всеукраїнський попереджувальний страйк аграріїв відбудеться у всіх регіонах України та під стінами парламенту 4 жовтня. Дату перенесли за рішенням Президії Аграрної партії.

Про це повідомив голова Аграрної партії України В. Скоцик, передає прес-служба партії.

«9 вересня відбулось розширене засідання Президії спільно з головами профільних асоціацій в складі Всеукраїнського аграрного форуму та Страйкового комітету та головами обласних організацій Аграрної партії. На засіданні вирішили провести страйк не 20 вересня, як планували раніше, а на два тижні пізніше», – зазначив В. Скоцик.

За словами політика, аграрії вирішили дочекатись остаточного варіанту бюджетної резолюції від уряду.

«Ми хочемо все ж таки побачити бюджетну резолюцію і вивчити, що уряд запланував на наступний рік. А нагадаю, згідно з чинним законодавством Кабмін зобов'язаний подати документ у Верховну Раду до середини вересня. І по-друге, про перенесення попросили частина наших обласних керівників, бо зараз не вистачає вологи в ґрунті і не всі встигають відсіятися. А ми ж не просто ходимо на мітинги, нам треба зібрати врожай і засіяти поля, щоб мати змогу прогодувати країну в наступному році», – говорить В. Скоцик.

Він наголосив, що безглузда податкова політика призвела до падіння аграрної галузі, здорожчання продуктів харчування та закриття багатьох підприємств. Ні парламент, ні уряд не думають над стимулюванням виробництва, створенням робочих місць, що було б головним інструментом подолання бідності.

Нагадаємо, під час страйку аграрії наполягатимуть на поверненні податкової системи, яка діяла до 1 січня 2015 р. та прийняття законопроекту 3851-1 для врегулювання оподаткування в поточному році. Ще одна вимога – подовження мораторію на продаж землі сільськогосподарського призначення (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/datu-vseukrainskogo-agrarnogo-strajku-perenesli-na-4-zovtna>). – 2016. – 12.09).

Світові ціни на продовольство в серпні підвищилися до рекордного за 15 місяців рівня. Найбільше подорожчали молочна продукція, масло та цукор.

Про це заявили в Продовольчій та сільськогосподарській організації (ФАО).

У серпні середнє значення індексу продовольчих цін ФАО становить 165,6 пункту, що на три пункти вище показника липня і майже на 7 % вище відповідного показника минулого року. Значення індексу в серпні є найвищим з травня 2015 р.

Індекс цін на зернові становить 143,6 пункту, що на 3 % нижче від липневого показника.

«Котирування пшениці відчувають певний знижувальний тиск у зв'язку з прогнозами на врожай в північній півкулі. Котирування кукурудзи також знизилися в зв'язку з очікуваннями виключно високого врожаю в США і великих обсягів поставок низькоякісної пшениці, яка може скласти конкуренцію кукурудзі як фураж», – повідомляють в ФАО.

Крім того, ціни на м'ясо в серпні майже не змінилися, їхній індекс становить 162,2 пункта, що на 0,3 % вище переглянутого липневого рівня. Світові ціни на баранину, свинину та м'ясо птиці дещо зросли, а котирування яловичини знизилися.

Індекс цін на рослинні олії в серпні підвищився на 7,4 % порівняно з липнем і становить 169,1 пункта. Таким чином, була перервана тенденція до зниження цін, яка спостерігалася в останні три місяці. Стрибок цін став результатом зростання котирувань пальмової олії в зв'язку з більш низьким, ніж очікувалося, урожаєм в Малайзії та скороченням світових запасів.

Разом з тим індекс цін на молочну продукцію становить 154,6 пункта, що на 8,6 % вище показника за липень, але на 14 % нижче за показник минулого року. Найбільше подорожчали сир, сухе незбиране молоко та вершкове масло (*Agravery (<http://agravery.com/uk/posts/show/svitovi-cini-na-prodovolstvo-sagnuli-rekordnogo-rivna>). – 2016. – 11.09*).

Закупівельні ціни на молоко продовжують рухатись вгору.

Про це повідомляє аналітичний відділ Асоціації виробників молока.

За результатами моніторингу від 6 вересня, середня ціна на молоко екстра гатунку становить 5,60 грн/кг, що на 6 копійок вище ціни минулого тижня. Найвищу ціну за нього, як і минулого тижня, платили на Київщині – 6,50 грн/кг, а найнижчу – у Черкаській області – 5,94 грн.

Вищий гатунок додав у ціні найбільше – 16 копійок – до 5,95 грн/кг. Максимальну ціну за нього платили у Львівській області – 6,22 грн/кг, а найнижчу у Луганській – 5,20.

Крім того, кілограм молока першого гатунку подорожчав на 8 копійок – до 5,79 грн/кг. Максимальну ціну за таке молоко платили у Хмельницькій області – 6,10 грн/кг, а найнижчу – у Харківській – 5,51 грн (*Agravery (<http://agravery.com/uk/posts/show/moloko-prodovzue-dorozcati>). – 2016. – 12.09*).

Введение в январе этого года запрета на ввоз ряда товарных групп происхождением из РФ не привело к уменьшению импорта из СНГ.

Об этом говорится в опубликованной статье «Внешняя торговля регионов: несколько тревожных сигналов для Украины», основанной на статистике внешней торговли по каждому из регионов Украины.

Эти данные не публикуются Госстатом на главной странице ведомства.

Согласно этим данным, по итогам первого полугодия импорт из стран СНГ вырос на 33 %.

При этом, общий рост импорта из СНГ был обеспечен взрывчатыми показателями в нескольких областях.

Так, например, импорт из стран Содружества в Волынскую область вырос почти в восемь раз, а в Луганскую и Черновицкую – почти вдвое.

Также значительный рост импорта из СНГ фиксируется в Одесской (на 78 %) и Черкасской (76 %) областях (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/384225/zapret-rossijskogo-importa-poka-ne-dal-rezultatov-gosstat>). – 2016. – 11.09).

Упродовж минулого тижня на виконання протоколів фітосанітарних та інспекційних вимог щодо експорту сої та кукурудзи з України до Китаю проводився фітосанітарний моніторинг посівів.

Про це повідомляє Держпродспоживслужба.

Було обстежено понад 40,5 тис. га посівів кукурудзи та 1,5 тис. га посівів сої.

Станом на 8 вересня в результаті обстежень посівів, а також діагностики відібраних зразків у фітосанітарних лабораторіях, виявлені види шкідливих організмів, що заборонені до ввезення в Китай.

Зокрема, бактеріальне в'янення (вілт) кукурудзи виявлене під час обстежень посівів кукурудзи в Житомирській області (Овруцькому р-ні), на площі 187 га.

Крім того, вірус смугастої мозаїки пшениці виявлений при обстеженнях посівів кукурудзи в Чернігівській області (Ріпкінському р-ні), на площі 364,9 га; Полтавській області (Машівському р-ні), на площі 62,39 га; Черкаській області (Городищенському р-ні), на площі 131,42 га.

А також вірус мозаїки люцерни виявлений при обстеженнях сої у Вінницькій області (Барському р-ні), на площі 37,79 га; Хмельницькій області (Ярмолинецькому р-ні), на площі 151,2 га.

На територіях, де виявлено збудник карантинної хвороби відповідно до вимог вітчизняного фітосанітарного законодавства, запроваджується карантинний режим.

«Господарства, на полях яких виявлені шкідливі організми кукурудзи та сої були повідомлені про результати перевірок і експертиз, їм було відмовлено в майбутньому експорті зерна з цих полів (як таким, що не відповідають протоколам фітосанітарних та інспекційних вимог КНР щодо кукурудзи, ячменю і сої)», – йдеться в повідомленні Держпродспоживслужби.

Разом з тим усі інші господарства отримали право після збирання врожаю відправляти свою продукцію до КНР.

Також власники були повідомлені про необхідність збирати, зберігати та транспортувати збіжжя, яке призначене для експорту до КНР, окремо від іншого зерна, для запобігання можливого зараження забороненим для КНР шкідливими організмами (це насамперед стосується збудників хвороб) (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/posivi-kukurudzi-ta-soi-v-ukraini-ne-vidpovidaut-vimogam-kitau>). – 2016. – 12.09).

Ценообразование в розничной сети на бензин зависит от внешних цен на нефтепродукты и курса гривни к доллару. Пока эти два основных фактора создают предпосылки к удорожанию бензина.

Об этом в комментарии отметил Президент Ассоциации «Объединение операторов рынка нефтепродуктов Украины» Л. Косянчук.

«Месяц назад межбанк был 24,35–24,50 грн/долл., на вчера межбанк составил 26,77 грн/долл. Это означает, что гривна потеряла 2 грн на одном долларе. А курс гривни влияет на розничную цену топлива непосредственно и очень быстро, ведь налоги у нас платятся в валюте (евро), которая не должна “ходить” в стране.

Затем на границе с евро перечисляют на гривну, то есть государство фактически ничего не теряет, здесь она себя обезопасила на все 100 %. Единственное, она забыла обезопасить от инфляционных процессов потребителей. Более того, важна стабильность гривни еще и потому, что львиную долю потребления горючего мы обеспечиваем благодаря импорту. Здесь мы же понимаем, что покупаем нефтепродукты за твердую валюту, а потом продаем их за гривну, а дальше из этой гривни должны “сделать” валюту чтобы закупить следующую партию», – пояснил он.

По словам Л. Косянчука, несмотря на то, что нацвалюта течение месяца подешевела на 2 грн (по отношению к доллару), то есть предпосылки для роста стоимости топлива на 2 грн/л. Произойти это подорожание может уже через несколько недель.

При этом, эксперт отметил, что повышение цены на горючее всегда сопровождается потерей объемов потребления.

«Чтобы вы понимали, за последние два года объем потребления топлива у нас упал на 40 %, но это вовсе не значит, что 40 % автомобилей перестали ездить. Это означает, что 40 % перешло в “тень”, которых никто не видит – ни налоговая, ни Минфин, ни мы», – добавил он (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/384144/ekspert-prognoziruuet-podorozhanie-benzina-cherez-neskolko-nedel>)). – 2016. – 11.09).

Британское промышленное производство возросло в августе. Но в обрабатывающей промышленности был зафиксирован крупнейший спад за год. Об этом сообщает FT.

По данным Национального офиса статистики, в августе производство выросло на 0,1 % по сравнению с июлем. Производство в обрабатывающей промышленности упало на 0,9 % по сравнению с июлем.

Национальный офис статистики утверждает, что в августе не было заметно «никакой немедленной выгоды» для производителей от обесценивания фунта, после референдума о выходе Великобритании из ЕС (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/09/07/24090137/>)). – 2016. – 7.09).

Во II квартале экономика Турции замедлила рост, инвестиции частного сектора сократились, что может сигнализировать о влиянии неудавшегося военного переворота. Об этом сообщает Bloomberg.

ВВП возрос на 3,1 % в годовом исчислении во II квартале, после роста на 4,7 % в I. Это первое замедление роста экономики с III квартала 2014 г.

Частные инвестиции сократились на 1,6 % в годовом исчислении. В то же время рост потребления домохозяйств остается крепким, хотя и замедлился.

Потребление, на которое приходится две третьих экономики страны, возросло на 5,2 % во II квартале. В I потребление возросло на 7,1 %. Правительственные расходы возросли на 15,9 %, после роста на 10,9 % в I квартале.

Центральный банк Турции остается в цикле смягчения монетарной политики. Правительство призывает регулятор и дальше урезать процентные ставки, чтобы поддержать рост экономики дешевым кредитованием (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/09/09/24109939/>). – 2016. – 9.09).

Dell и EMC договорились о слиянии. Dell заплатит 67 млрд дол. за поглощение EMC – крупнейшее слияние технологических компаний в истории. Об этом сообщает Bloomberg.

Акционеры EMC получают по 23,05 дол. за акцию наличкой.

Новое объединение оценивается в 74 млрд дол. Компания собирается направить свои деньги на инвестирование в новые для себя сферы бизнеса и противостояние конкурентам. Прежде всего компания хочет развивать Интернет вещей.

Dell планирует инвестировать 4,5 млрд дол. в этом году в исследования и разработку технологий. За последние три года компания уже инвестировала 12,7 млрд дол. за последние три года (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/09/08/24099548/>). – 2016. – 8.09).